

7 – 30. marts 2000
118. årgang

Organ for De
danske
Brevdueforeninger

BREVDUEN
BREVDUEN

Af indholdet:

Lang- og mellem-
distancemestre Yrsa
og Villy Petersen
Mellemdistance-
mester
Johannes Markussen
Dueslag fra år 1100

Langflyvermester
V. Petvaldsky
Min hverdag
med duerne
Løsladelses-
vejledningen

BREVDUEN
BREVDUEN

**FORSIDEBILLEDE:
Folketingets formand
på duevisit hos
Bramming Brevdueforening**
Ivan Hansen viser den første af
auktionens duer frem for publi-
kum, mens Bent Thomsen Peter-
sen leder auktionen.

Tauris anlæg

sælges eller ønskes byttet med
Unicon anlæg.

Tlf. 59 20 78 10

På grund af ophør

sælges unger efter sektionsvinder.

Gunnar Pedersen

Rimmervej 36, 9990 Skagen
Tlf. 98 44 33 38

Vi har alt, hvad duefolk har brug for

Vitaminer i alle afskygninger (både flydende og i pulver).
Duesten – Picksten – Grit – Slagtørrepulver – Mineraltilskud
– Badesalt – Druesukker og meget mere

+ ALLE FORMER FOR INVENTAR

STORT GRATIS KATALOG

»AMERICA« – 7700 THISTED – 97 92 01 22

VIGTIG MEDDELELSE

I »Brevduen«, nr. 5, meddelte Erik Rasmussen, at der kunne gives tilladelse for udskifting af batteri i terminal. Ingen har kontaktet importøren eller Tauris, før denne meddelelse.

Af sikkerhedshensyn samt fortsat tillid til produktet gør vi opmærksom på, at såfremt plomber i terminalen er åbnet af andre end fabrikken Tauris eller M.B. Hobby, frasiger vi os al garanti samt reparation og service på disse terminaler.

Med venlig hilsen

Importør af Tauris Danmark
M. B. Hobby • Keld Brylle

Vi gratulerer

70-års fødselsdag

30/3: Helge Jensen, 0133 »Mørkøv«.
8/4: Ivar Thomsen, 049 »Lyngby«.

60-års fødselsdag

7/4: Vagn Hansen, 0144 »Ribe«.
8/4: Carl Hansen, 0209 »Midtfn«

40-års jubilæum

Jørgen Andersen, 074 »Kærsholm«, kan den 1. april 2000 fejre 40-års jubilæum med brevdueerne.

Da Jørgen begyndte med duerne, blev han optaget som medlem i Brevdueforeningen »Aalborg Nord«, men efter nogle år skiftede han bopæl og blev optaget i 074 »Kærsholm«.

Jørgens interesse har altid været de lange flyvninger og gennem mange år har han altid været pænt placeret på disse distancer. De senere år har han dog taget lidt mere afslappet på det flyvemæssige. Men han arbejder meget med avlsarbejdet, så han kommer nok igen – også på de lange distancer.

Vi ønsker til lykke med dagen og ønsker god vind fremover.

074 »Kærsholm«

40-års jubilæum

Jørgen Christensen, Brevdueforeningen 0100 »Haslev«, kan lørdag den 1. april 2000 fejre 40-års jubilæum som medlem af DdB.

Bortset fra et kort intermezzo i Brevdueforeningen 08 »Næstved« har Jørgen i alle årene været medlem af 0100 »Haslev«. Han har navnlig i de senere sæsoner gjort sig bemærket med fine placeringer til diverse mesterskaber både lokalt og inden for DdB. Med håbet om at dette må fortsætte fremover bringer alle i 0100 »Haslev« de bedste ønsker.

Peter Pedersen

25-års jubilæum

Anker Jensen kan den 1. april 2000 fejre 25-års medlemskab af 074 »Kærsholm«.

Anker har været foreningens kasserer i cirka 20 år. Et arbejde han udfører med stor punktighed til alles tilfredshed.

Anker begyndte med brevdueerne sammen med Poul Knudsen, som vi desværre mistede for år tilbage. Anker fløj derefter alene med duerne, men sidste år indgik han kompagniskab med foreningens formand.

Det største højdepunkt i Ankers karriere med brevdueerne er nok, da han fik due hjem fra Berlin. Den sad ude på taget i over en halv time, inden den gik ind på slaget. Han blev alligevel vinder i foreningen.

Vi ønsker til lykke med dagen og ønsker god vind fremover.

074 »Kærsholm«

25-års jubilæum

Poul Stenkilde, Brevdueforeningen 0100 »Haslev«, kan 1. april 2000 fejre 25-års jubilæum som medlem af DdB.

Det er med et vist vemod, at disse linjer skrives, da Poul har meddelt, at hans jubilæumsdag også er hans sidste som brevduemand. Dette skal dog ikke overskygge glæden over hans indsats som bestyrelsesmedlem, kontrolformand, sekretær m.v. inden for foreningen. Det er også blevet til mange fine placeringer på flyvningerne gennem årene.

Hermed de bedste ønsker for fremtiden. Du kan jo stadig besøge os i foreningen.

Peter Pedersen

Tipes anlæg

og dueslag sælges.

Tlf. 98 23 88 91

40 års jubilæum

I anledning af denne mærkedag, som medlem af De danske Brevdueforeninger og Brevdueforeningen Dan 0138 Stevns, vil det glæde mig at se sportskammerater til
åbent hus arrangement på Skomagervej 4 i Rødvig mellem klokken 14-17 på jubilæumsdagen den 1. april.

Lars Thyge Hansen

DE DANSKE BREVDUEFORENINGER

Formand: Erling Vestergaard, box 69, 9800 Hjørring. Tlf. 98 92 05 00 (ma.-fr. kl. 8.30-10.00).
Næstformand: Erik D. Larsen, Birkevej 14, 7100 Vejle. Tlf. 75 83 37 31.
Medlemmer: Normann Wendt, Rosenvangsallé 142, 8270 Højbjerg. Tlf. 86 14 16 20.
Børge Godtfredsen, Gartnerager 5, Overdam, 2970 Hørsholm. Tlf. 45 86 19 15.
Erik Rasmussen, Demstrupvej 30, 8900 Randers. Tlf. 86 43 05 65.
Svend Aage Krosgaard, Vasevej 7, 6950 Ringkøbing. Tlf. 97 32 04 67.
Bent Bøgh, Sæbyvej 82, 9900 Frederikshavn. Tlf. 98 43 27 33.
Ole Nielsen, Dorphs Allé 50, 2630 Tåstrup. Tlf. 43 52 48 96.
Villy Petersen, Brønderslevvej 10, 6700 Esbjerg. Tlf. 75 13 86 91.

Annoncetakster pr. 1. april 1997:
1/1 side3700.-
2/3 side2600.-
1/2 side1940.-
1/3 side1295.-
1/4 side965.-

Mindre annoncer:
Pr. 1 sp.-mm. . . .5,50
Mindstepris . . .165.-

Køb/salg rubrikannoncer
Pr. linie40.-

Tillæg pr. farve
Kr.1000.-

Foreningsmedd.:
Pr. spalte440.-
Mindstepris 70.-

Resultatlistor:
Pr. spalte 300.-

Priserne er incl. moms.

HOVEDBESTYRELSE:

SEKRETARIAT:
Industrivej 19, 3320 Skævinge. Tlf. 48 28 42 44. Telefax 48 28 46 44.
Kontortid: Ma.-ti.-on. kl. 9.00-16.00. To.-fr. kl. 9.00-14.30.
Sekretariatsleder: Ole Nielsen.
Internetadresser: Hjemmeside: www.brevduen.dk - Emailadresse sekretariatet: ddb@inet.uni2.dk

MEDELSBLADET BREVDUEN

udkommer ordentligvist i uger med ulige nummer.
Ansvarshavende redaktør: Dan Kristiansen, Strandgårdsvej 1, 4600 Køge. Tlf. 56 65 87 61.
I redaktionen: Bent Vestergaard, Rosenvang 21, box 27, 8543 Hornslet. Tlf. 86 99 44 77.
Artikler, redaktionelle fotos, efterlysninger og fremlysninger sendes til Dan Kristiansen. - Fødselsdage, jubilæer, dødsfald, annoncer samt meddelelser til rubrikken »Meddelelser fra foreninger og sektioner« sendes til Bent Vestergaard. - Kapfløvningsresultater sendes til postbox 69, 9800 Hjørring.
Ekspedition: DdB's sekretariat, hvor abonnement (pr. år) kan tegnes.
Reklamationer over udeblevne numre af bladet bedes rettet til det stedlige postkontor.
Tryk: Vestergaards Bogtrykkeri, Hjørring. Miljøcertifikat ISO 14001.

Hvor bliver duerne af

Netop i denne tid skrives der meget om, at tusindvis af brevduer forsvinder ud i den blå luft hvert år, og andet sted i Brevduen kan man læse en påstand om, at mobiltelefoner sender brevduerne på afveje.

I artiklen nævnes det, at der den 5. oktober 1998 forsvandt 10.000 brevduer op i den blå luft, og underforstået, at mobiltelefonerne skulle være skyld i dette. Den tror redaktionen ikke på. Vi er enige i, at de mange mikrobølger, der er kommet i luften via mobiltelefoner, satellitter og radaranlæg de senere år, er med til at skabe atypiske flyvninger med spredt hjemkomst, ligesom vi altid har vidst, at flyver vi i tordevej med elektriske forstyrrelser, får vi en atypisk flyvning med spredt hjemkomst.

Min egen erfaring fortæller, at visse duer er eminente til at orientere sig på dage, hvor der er mange elektriske forstyrrelser i vejret, og jeg har tidligere påstået, at netop disse duer, der kan orientere sig under sådanne forhold, er værd at bygge sin bestand op på.

Netop idag den 17. marts har Berlingske Tidende en artikel, der fortæller, at jettfly slår duer ud af kurs. De skriver, at hjemvendende brev-

duer i tusindvis flyver måske hjælpeløst omkring på grund af overlyds-passagerflyet Concorden. Ifølge en forsker i Californien er det sandsynligt, at trykbølger fra flyet kaster duerne ud af kurs og forhindrer dem i at høre lavfrekvenslyde.

Duen har et indbygget kompas, der gør den i stand til at navigere i forhold til jordens magnetfelt og solens position, skriver tidsskriftet og tilføjer: »Men for at nå frem til dens bestemmelsessted har den også brug for en kortsans – et mentalt kort, der forbinder dens startposition og dens hjemegn, så den ved, hvad vej den skal. Den californiske forsker mener, at de lavfrekvente lyde, som duerne kan høre, men ikke mennesker, er nøglen til deres kortsans.

Den med Concorden tror jeg heller ikke rigtig på, dog

kan man ikke afvise, at trykbølger fra et startende jettfly kan være problematisk for duerne, men der er vel ingen, der slipper duer henover et lufthavnsområde.

I en artikel oversat af Niels Anker Pedersen, 0225 ligger en langt mere sandsynlig forklaring på de besværligheder vejret kan påføre duerne, og i denne artikel er der et afsnit om *inversion*, og inversionslag er et vejrfænomen, som skyldes en luftmasse, som er varmere end luften under den.

Inversionslag er ikke synlige for det blotte øje, og der findes to slags inversionslag, som burde interessere brevduefolket. Det ene er et højt inversionslag, som medfører en sugende effekt. Dette lag trækker skyerne, luften/ilten, fugtigheden og infrarødt lys fra jordens overflade opad og ud i den ydre atmosfære.

Brevduerne tiltrækkes af dette lag, fordi de ultraviolette stråler, som er nødvendige for duernes navigering, nærmest trækkes opad i dette lag. Derfor flyver duer meget højt i deres søgen efter disse elementære stråler.

Forholdene i forbindelse med dette inversionslag er: Klar, blå himmel, ingen vind overhovedet og total stilhed, ikke en eneste af naturens fri fugle kan ses eller høres.

I sådan et vejr har mange brevduefolk stået og betragtet en flot fritflyvende unger, der trak længere og længere op i luften for til sidst at forsvinde. Min påstand er, at det netop er disse vejrforhold, der skaber katastrofeflyvninger.

Læs mere om dette spændende emne i artiklen Løsladelsesvejledningen, der bringes som en 4-siders sag i midten af dette nummer med den bagtanke, at læserne kan tage artiklen ud og gemme den.
D.K.

Jubilæumsrepræsentantskabsmødet

På given foranledning skal understreges, at arrangementet i forbindelse med ovenstående afvikles i Herning i dagene 10. og 11. februar 2001.

Første dag: Udstilling, reception, auktion, præmieuddeling og fest, - anden dag kl. 10.00 repræsentantskabsmøde.

Erl.

Udsendelsesdatoer for "Brevduen"

Blad nr.	Udkommer	Deadline for foreningsmeddelelser: mærkedage, annoncer etc.:
8	13. april	31. marts
9	27. april	7. april
10	11. maj	28. april

Lang- og mellemdistancemester i Sektion 42:

Yrsa og Villy Petersen - 027 »Esbjerg«

Tekst:
Michael Larsen

Foto:
Michael Larsen og
Villy Petersen

For Yrsa og Villy Petersen i Esbjerg var sæson 1999 en kantsæson, hvor det lykkedes slaget at vinde såvel mellemdistancemesterskabet som langflyvermesterskabet i Sektion 42.

Det vil føre for vidt at nævne samtlige slagets resultater gennem de seneste år, hvor det er blevet til stribevis af vinderduer og mesterskaber.

Yrsa og Villy er i 1999 placeret som nr. 24 til DM og er desuden nr. 2 til gruppemesterskabet i Gruppe 4. Derudover er slaget vinder af Forsvarets Sølvmedalje samt nr. 2 i konkurrencen om Forsvarets Vandrepæmie i Gruppe 4. Endelig vinder Yrsa og Villy landsgruppekampkonkurrencen i Gruppe 4 og er nr. 3 på landsplan. I sektionsskubbens regi er det i 1999 blevet til en andenplads til sektionsmesterskabet med gamle duer.

Tillige er Yrsa og Villy nr. 2 i sektionen og nr. 3 på landsplan i konkurrencen om et mesterskab arrangeret af et af landets kornfirmaer.

I esdue-konkurrencen er slaget ligeledes fornemt repræsenteret med placeringerne 2, 6, 9 og 10 i hanklassen og placeringerne 2, 4 og 10 i hunklassen.

Det ses af denne oversigt over resultaterne for sæson

Villy viser vingen på 028-96-129, der i 1999 er landets hurtigste due fra Göttingen.

1999, at slaget har taget godt for sig af retterne, hvad angår mesterskaber, og læseren vil i det følgende erfare, at der bag succesen ligger et ihærdigt og målrettet arbejde med duerne.

Slaget

Slaganlægget hos Yrsa og Villy er opdelt i tre separate slag. Hovedslaget er indrettet med tre rum, hvor de to afdelinger bebos af henholdsvis 18 og 16 enkehanner, hvorimod det tred-

je rum huser de enkehunner, som kapflyves på det totale system.

Enkehunnerne, som benyttes i det traditionelle enkemandssystem og derfor ikke kapflyves, opholder sig i flyvesæsonen i en voliere bag flyveslaget. I det andet slag er der plads til ungerne, mens det tredje slag er indrettet med plads til 16-17 avlspar. Slagene er opført i belgisk stil og vender mod øst. I flyveslaget sker ventilationen

gennem riste, der er anbragt i slagets forside, ligesom taget er forsynet med skorstene, hvor luften kan udskiftes. Derudover sker der ventilation under tagets udhæng. Taget er dækket med teglsten, og en del af disse er af glas. Derved opnås en større opvarmning af slaget, som er nødvendig med hensyn til at opbygge duernes form. Disse gennemsigtige teglsten er anbragt sådan, at der trænger mest lys ind i den afdeling, hvor duerne, som flyver efter det totale system, opholder sig. Dette er en taktisk overvejelse, idet Yrsa og Villy ønsker at have duer i topform gennem hele sæsonen, og det er således duerne på det totale system, der skal være i front først på sæsonen, mens de traditionelle enkehanner tager over i slutspurten.

Rummet, hvor de kapflyvende enkehunner opholder sig, er indrettet med et reolsystem, og for at hunnerne ikke skal kunne sidde på gulvet og dermed få mulighed for at parre sig, er gulvet i flyvesæsonen blokeret med skråtstillede rør. Drikke- og trug i enkehunnsrummet er anbragt på en lille platform, hvor maksimalt to hunner kan sidde på samme tid.

De skråtstillede rør gør det umuligt at gå på gulvet i enke-

Yrsa og Villy foran det flotte slaganlæg.

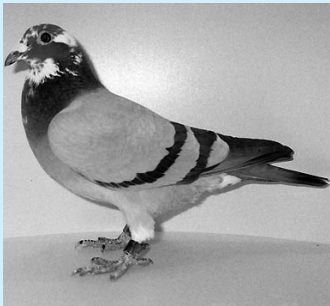
hunsrummet for såvel duer som ejere, men for at udbedre dette, er der i slaget anbragt en plade, som kan skydes henover rørene og således gør det muligt at bevæge sig rundt i enkehunnerens afdeling.

Flyvesystem

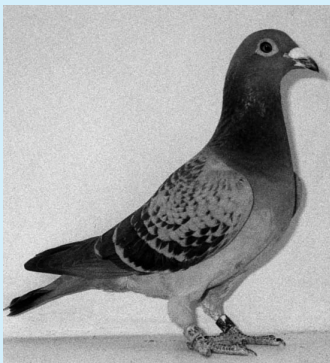
Som det allerede er beskrevet, flyver Yrsa og Villy efter såvel totalsystemet som det traditionelle enkehansystem. Man har ikke konstateret nogen forskel i

028-97-557, han. To gange sektionsvinder i 1999 fra henholdsvis Ringsted og Skövde. Formentlig bedste due på østruten i 1999 i hele Gruppe 3 og 4 med følgende placeringer: Markaryd 6, Örebro 13, Jönköping 6, Ringsted 2, Skövde 1.

027-98-989, han. Sektionsvinder fra Sittensen. En særdeles lovende due. Afst.: Steven van Breemen.

028-97-553. Fjerde esduehun i Sektion 42 i 1999. To gange sektionsvinder på østruten i 1998. Har i 1999 følgende placeringer: Jönköping 18 og Skövde 7. Afst.: Steven van Breemen.

præstationerne ved sammenligning mellem de to systemer. For at optimere duernes form over hele sæsonen, parres de i to hold.

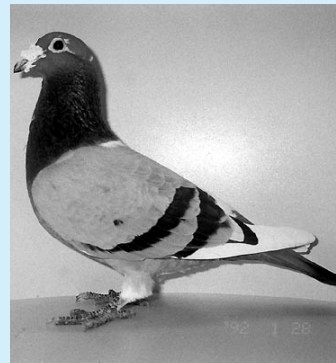
I slutningen af februar sættes duerne på det totale system sammen, og cirka tre uger senere sker dette for de traditionelle enkehanner. Enkesystemet startes op til den første kapflyvning i midten af maj.

Enkehanner og enkehunner er sammen både før og efter træning og kapflyvning. Det er forskelligt, hvor længe parret får lov til at være sammen efter kapflyvning, men når DdB-flyvningerne begynder, er duerne ofte sammen til lørdag aften.

Om forberedelse til kapflyvnings-sæsonen siger Villy, at det er særdeles vigtigt at gøre duerne klar til sæsonen. Så snart hunner og unger er fjernet fra enkehannerne, gives hvidløg otte dage i træk, og efter behandlingen med hvidløg følger otte dage med the. Hvidløg anses for at være rensende, ligesom det i mindre omfang fjerner coccidier. I hele denne rensningsperiode fodres udelukkende med rensblanding.

Træningen påbegyndes umiddelbart efter hvidløgskuren. Duerne køres ikke ret meget på træning, men til gengæld gøres der meget ud af den hjemlige træning omkring slaget. Duerne lukkes ud, når de begynder at drive til andet kuld, og man påbegynder at tvangsflyve dem. Tvangsflyvningen foregår sådan, at duerne holdes i luften med et gult flag, der er anbragt på en stang. Denne træning foregår cirka 45 minutter hver dag.

Kurvetræningen begynder på 25 kilometer, og duerne får cirka fire træningsture på denne afstand. Derefter følger en tur

028-90-24. Slagets stamhan. Er tre gange sektionsvinder og far til flere sektionsvindere samt landsvinder fra Göttingen. Afst.: Meulemann.

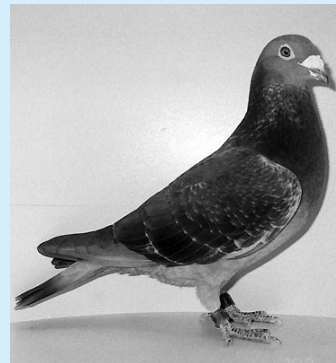
på 50 kilometer, og fortræning afsluttes med én-to gange fællestræning i foreningen. Indtil DdB-flyvningerne begynder, trænes én gang ugentlig, hvorefter træningen indstilles.

På disse indledende træningsture indlæres enkesystemet. For duerne på det totale system gælder det, at Yrsa og Villy først kører hunnerne på træning, og når disse returnerer til slaget, er det hannernes tur. Der køres med andre ord ikke med hanner og hunner på samme tid. Villy siger i øvrigt om fortræningen, at træningsafstanden er af mindre betydning.

Når duerne på det totale system vender hjem fra kapflyvning, spærres de ikke inde i rederne, men får lov til at bevæge sig frit rundt i slaget. På denne måde er der altid en partner til en due, som vender hjem før sin mage. Det kan desuden ske, at der lukkes en enkehun ind på slaget til at modtage de enkehanner, som vender først hjem.

Det totale system praktiseres sådan, at enkehanner og enkehunner kun lukkes ud til træning om aftenen. Enkehunnerne lukkes først ud, hvorefter enkehannerne jages ind i enkehunnerens rum. Dette kan i begyndelsen være lidt besværligt, indtil hannerne lærer, hvad det drejer sig om, og man må være tålmodig. Imens hunnerne er ude, rengøres hannernes afdeling. Hunnerne flyver i cirka tre kvarter, og de holdes i gang med et flag, hvis de nægter at flyve.

Når hunnerne er færdige med deres hjemmetræning, lukkes de ind i hannernes afdeling, hvor rederne forinden er lukket. Grunden til, at rederne lukkes, er, at hunnerne skal opbygge en trang til reden, og denne trang forstærkes ved, at

028-96-189, han. Placeringer i 1999: Braunschweig 13, Osnabrück 36. Afst.: Steven van Breemen.

de ikke får adgang til redekassen. Når hunnerne er kommet ind på slaget, lukkes enkehannerne ud fra hannernes rum, og de får lov til at flyve i en time, hvor de ligeledes holdes i luften.

Hunnerne fodres i hannernes afdeling og jages derefter tilbage til deres eget slag.

Når enkehannerne er færdige med at flyve, lukkes de ind i deres egen afdeling, og dagens træning er således overstået.

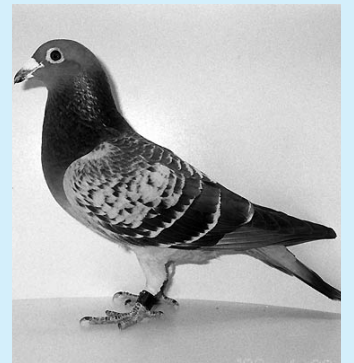
Enkehannerne, som flyves på det traditionelle system, lukkes ud til træning både morgen og aften.

Hos samtlige enkehanner er redens ene halvdel lukket gennem hele sæsonen, da dette dels letter rengøringen, men ligeledes giver hannerne en ekstra motivation, når der åbnes ind til det inderste rederum, og de dermed får et større territorium at forsvare.

Yrsa og Villy hviler ikke på laurbærrene, og da intet system er så godt, at det ikke kan gøres bedre, er der allerede på nuværende tidspunkt planer om et nyt flyvesystem i støbeskeen. Dette system går dels ud på at kapflyve hunnerne som "enkemænd", hvor enkehannerne holdes hjemme, og dels at opbygge jalousi mellem to hunner, der er parret med den samme han. Systemet er uden tvivl fremragende med henblik på at skabe de topresultater, der er nødvendige for at vinde mesterskaber.

Samtlige duer er på kapflyvning hver uge, og specielt enkehunnerne skal bestille noget, hvis systemet skal være kronet med held.

De ét-års flyves ud til cirka 500 kilometer, og enkelte ét-års har fløjet samtlige flyvninger på østruten, der mange gange

028-95-1259. Anden esduehan i Sektion 42 i 1999. Placeringer i 1999: Bremen 26, Arnheim 11, Berlin 7, Hof 18, Antwerpen 24, og Osnabrück 37. Afst.: Elsacker-Jepsen.

ge har været vanskelig for duerne i Vestjylland.

Der sættes ca. 50 procent ét-års ind hvert år, og de ældre duer sorteres efter det princip, at de for at bevare deres plads på slaget minimum to gange skal være blandt de to første duer på slaget. Dette er i øvrigt et udmærket princip, da det kan bruges af såvel begyndere som succesfulde bredvuefolk.

Ved udtagelse til kapflyvning lægges vægt på duernes opførsel på slaget, ligesom deres formkurve vurderes.

Fodring

Fodringen sker i trug på gulvet, da man mener, at duerne derved motiveres til at æde mere og således undgår at blive for tynde i slutningen af sæsonen.

Lørdag og søndag morgen fodres duerne med renseblanding. Søndag aften, mandag og tirsdag benyttes "blanding 1", der er sammensat af 50 procent enkemandsblanding fra et af landets kornfirmaer samt 30 procent renseblanding og 20 procent argentinske majs.

Onsdag og torsdag gives "blanding 2", som består af 50 procent enkemandsblanding, 15 procent superdiæt, 15 procent afskallet solsikke og 20 procent argentinske majs.

Fredag morgen fodres duerne, der skal på sektionens flyvninger, med 50 procent renseblanding og 50 procent superdiætblanding. Der fodres sjældent fredag eftermiddag, men i koldt vejr gives duerne lidt ekstra foder. Afskallet solsikke benyttes i stedet for jordnødder, da solsikke har omtrent samme fedtindhold, og man har erfaring for, at jordnødder kan være af dårlig kvalitet og således være skadelige for duerne.

Kulhydrater anses for at

være meget vigtige i foderet, og der bruges således op til 40 procent majs. Derimod skal man være forsigtig med indholdet af proteiner, da overdosering af disse kan føre til forgiftning af duerne.

Uden for kapflyvningsæsonen benyttes blandinger efter årstiden fra et af landets kornfirmaer, dog suppleres med byg i vintertiden.

Med hensyn til den mængde foder, duerne fodres med, gælder det, at enkehunnerne ikke får mere, end de kan æde. Hannerne behøver derimod ikke at æde op, da deres vægt er lettere at kontrollere.

Søndag og mandag får duerne et energipulver, der handles af kornfirmaet. Duerne har altid adgang til picksten, grit og vitaminpulver, som anses for at være en selvfølge på ethvert dueslag.

Tirsdag og onsdag gives et planteudtræk, der fremhæver de røde blodlegemer, og torsdag aften får de duer, som afsendes på DdB-flyvning en B-12 vitaminkapsel i svelget. Det skal dertil nævnes, at B-vitamin kun bliver i duens krop i 48 timer, og det nytter således ikke at give dette vitamin tidlige på ugen.

Hjælpemidler

- Forebyggelse af sygdomme hos duerne er vigtig, og man skal lære at se, hvornår det er nødvendigt at give en kur, siger Villy.

I flyvesæsonen benyttes hver lørdag et elektrolytprodukt, der samtidig er virksomt mod tricho-monader. Ved store temperatursvingninger gives kur mod forkølelse, og mens duerne ruger på førstekuldsæggene gives en fem-dages kur mod gul knop. Ud over dette gives ikke andre kure, og det har ikke

været nødvendigt at behandle duerne for orm og coccidier.

Ungerne

Yrsa og Villy går ikke særlig meget op i ungeflyvningerne. Man deltager dog på disse flyvninger, men der lægges mere vægt på, at ungerne udviser stabilitet frem for topresultater på ungeflyvningerne. Der tillægges årligt cirka 60 unger, og ved udvælgelsen lægges vægt på blodlinien og afstamningen.

Indtil ungerne lærer omgivelserne omkring slaget at kende, og de begynder at trække væk under den hjemlige træning, lukkes de ud tre-fire timer daglig. Når de begynder at "trække", reduceres træningen til én time daglig. Ungerne fodres med avlsblanding tilsat 30 procent rensefoder. Kurvetræningen med ungerne består af cirka ti ture á 50 kilometer.

Avl

I avlsarbejdet lægges der stor vægt på, at duerne er vitale. Yrsa og Villy mener desuden, at en stærk benbygning, gode vinger og en god fjerdrag er vigtige egenskaber hos en god kapflyver. Villy er engageret på dette område i sit arbejde som landsdommer. Duerne, som sættes i avl, skal naturligvis også have vist deres værd som kapflyvere. Ved køb af avlsduer tilstræber man at erhverve duer, der er så tæt på det pågældende slags udgangsduer som muligt.

Der drives ikke linie- og indavl i større omfang, men det kan dog forekomme, at man laver en halvsøskende parring med henblik på at avle duer, som kan bruges i det videre avlsarbejde.

Man forsøger hvert år at finde to-tre gode par ét-årige duer, da erfaringen viser, at topduer mange gange er avlet på unge duer.

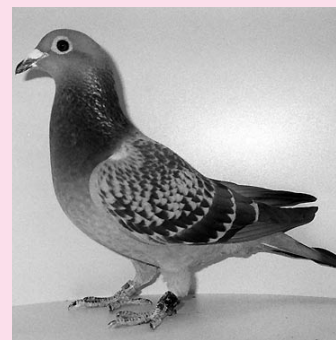
Villy hævder, at de bedste kapflyvere bliver lavet ved krydsningsavl.

De enkelte blodlinier i bestanden holdes rene, så man altid har mulighed for at lave krydsninger mellem dem.

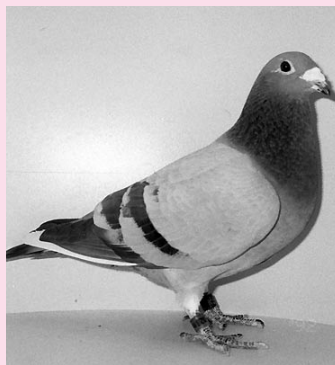
De duer, som i øjeblikket gør det godt hos Yrsa og Villy, er af Meulemanns og Steven v. Bree- mens afstamning, ligesom der på slaget går enkelte Elsacker-Jepsen-duer.

Yrsa og Villy er konstant på udkig efter nye duer, der kan løfte niveauet endnu højere, og man lægger vægt på, at andre har haft resultater med duer fra det slag, hvor man ønsker at erhverve blodfornyelse.

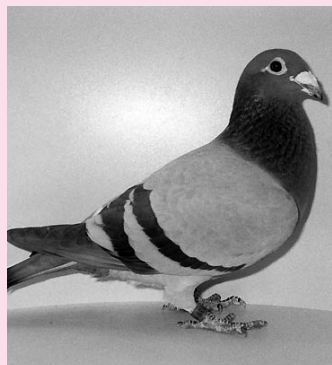
Samtlige duer, som var med til at vinde mesterskaberne i 1999, er bortset fra en enkelt med på kapflyverholdet til den kommende sæson. Som det fremgår af de enkelte duers placeringer, er der tale om en serie af topflyvere, så der venter konkurrenterne i Sektion 42 en hård kamp, hvis de i den nye sæson agter at vinde mesterskaber.

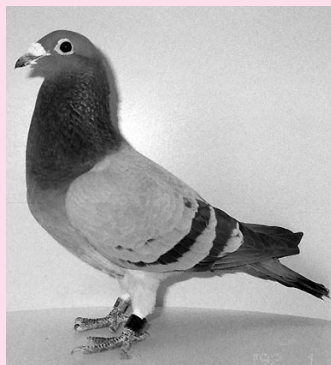
028-97-574. Anden esduehun i Sektion 42 i 1999. Placeringer i 1999: Hannover 16, Soltau 28, Magdeburg 15, Berlin 5, Helmsstedt 9 og Braunschweig 15. Afst.: Steven van Breemen.

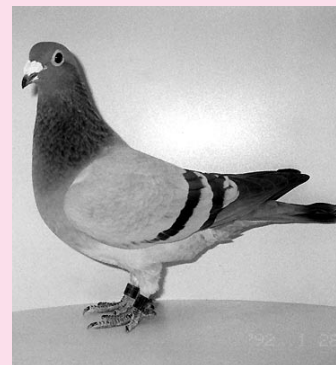
028-96-129, han. Landsvinder som unge og ét-års på udstilling. Landsvinder fra Göttingen i 1999 og med følgende placeringer: Osnabrück 4 og Hof 21. Afst.: Meulemanns, søn af 028-90-

028-96-139, han. Placeringer i 1999: Soltau 11, Hof 19 og Hannover 20. Afst.: Steven van Breemen/Meulemanns.

028-95-1203. Sjette esduehan i Sektion 42 i 1999. Placeringer i 1999: Giesen 2, Göttingen 2, Giesen 20. Afst.: Meulemanns, søn af 028-90-24. 1203 er nu stoppet som flyvedue og sat i avlsslaget.

028-96-142. Tiende esduehun i Sektion 42 i 1999. Placeringer i 1999: Hof 11, Göttingen 39 og Osnabrück 23. Afst.: Steven van Breemen. 142 er mor til 028-97-553.

Vinderne af Natural Cup 1999:

Nr. 1 1999 og Danmarks mester
Janne & Ole Nilsson, 078.

Nr. 3 1999 Y. & Villy Petersen, 027.

NATURAL CUP 2000

108 PRÆMIER TIL EN VÆRDI AF CA. 80.000 KR.

Sektionspræmier:

I samtlige sektioner udsættes 6 gavekortspræmier til Natural á 1000 - 500 - 500 - 250 - 250 - 250.

NYHED: 1. uplac. i hver sektion modtager 1 unge fra Naturals Avlsstation.

LANDSPRÆMIER:

På tværs af sektionerne udsættes 3 hovedpræmier som vindes på de tre højeste pointsummer (blandt vindere af sekt.)

1. præmie	gavekort kr. 10.000.-
2. præmie	gavekort kr. 5.000.-
3. præmie	gavekort kr. 2.500.-

STATIONERNE:

Frit valg mellem 10 ordinære DdB-stationer med gamle duer (landsflyvninger undtaget).

ES-DUE KONKURRENCE:

Hvor går de 3 bedste Natural-fodrede hanner samt bedste hun-due i 2000? Højeste sekt. gennemsnit på 7 valgfrie DdB-flyvninger for hannerne og 5 valgfrie DdB-flyvninger for hunnerne. Alle ordinære DdB-flyvninger incl. **LANDSFYVNINGER** kan medregnes.

Præmie hanner: Natural gavekort + diplom (kr. 2000 - 1500 - 1000). Præmie hun: Natural gavekort + diplom (kr. 2000). Es-duerne skal fremvises på vores stand på landsudstillingen for at opnå præmiering.

PROPOSITIONER:

At du er kornkunde hos Natural Brande pr. 15/4 2000, d.v.s. at slagets forbrug af kornblandinger fra 15/4 og min. frem til 1/9 2000 skal være indkøbte **Natural** eller **Dammeblandinger**.

Konkurrencen sker i sektionerne med flest sektionspoint på baggrund af først stemplede due.

INDBERETNING:

Skemaer kan afhentes hos din sædvanlige leverandør i august måned og skal være Natural Brande, i hænde senest 15/9 2000.

Formålet med Natural Cup er at arrangere en konkurrence blandt Naturals faste kunder, afvigelse fra propositionerne samt modtagelse af indberetningsskemaer stempelt senere end 15/9 medfører automatisk diskvalifikation.

Spar penge - flyv og ha' det sjovt - Brug mindre, men bedre foder - Brug Natural

Det gjorde hovedparten af de placerede til diverse mesterskaber 1999

**NATURAL
BRANDE**

Wijkker Oude, Uithoek 33
7000 Brundel, Tel. 97 13 70 40

GVELLAND, Tel. 43 22 43 96

"NATURAL"
EKSPERT INDENFOR DUEFODER

NATURAL GRAAHEH - B2000 SCHOTEH - BELGIUM

Mellemdistancemester i Sektion 33:

Johannes Markussen – 055 »Vejle«

Tekst:
Michael Larsen

Foto:
Arne Kristensen

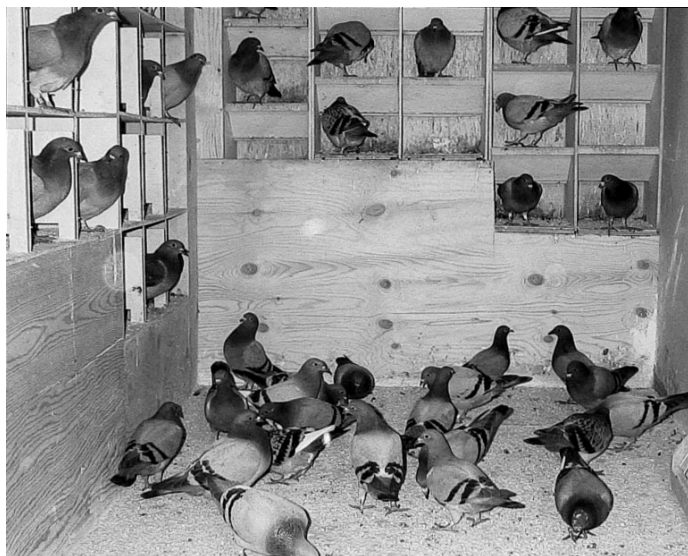
Mellemdistancemesterskabet i sektion 33 blev i 1999 vundet af Johs. Markussen, 055 "Vejle". At det netop var Johannes, der løb af med titlen, kan ikke undre nogen, som kender det dynamiske arbejde, Johannes yder i forbindelse med sine duer.

Det er i 1999 blevet til en serie af flotte placeringer til forskellige mesterskaber, hvoraf kan opremses: Nr. 7 til DM, 11 til gruppemesterskabet i Gruppe 3, 8 til langflyvermesterskabet i Sektion 33, Forsvarets Bronzemedalje i Gruppe 3, vinder af Forsvarets Vandrepræmie i Gruppe 3 og nr. 2 i lands/gruppe-konkurrencen i Gruppe 3. I sektionens regi vinder Johannes såvel det åbne mesterskab som sportsmesterskabet med gamle duer, ligesom ungemesterskabet også erobres.

Endvidere er hunnen 055-97-1623 bedste esduehun i Sektion 33 i 1999. Johannes har i 1999 opnået ikke færre end 15 sektionssvindere.

Slaget

Johannes' slag er østvendt, og flyveduerne går i seks små rum, der hver er indrettet med seks reder. Ungeslaget er opdelt i to afdelinger, hvor det ene rum benyttes til vinterunger og det andet til senere unger. Slaget er i fronten forsynet med et stort

Vinterunger årgang 2000. Foto: Arne Kristensen, 055.

vinduesparti, der sikrer, at morgensolen kan trænge ind og opvarme slaget. Ventilationen sker gennem trådvæv under vinduerne, ligesom der i bagsiden af slaget er åbnet for luften. Det er meget væsentligt, at der ikke kan lugtes duer på slaget på grund af dårlig ventilation, men samtidig må duerne ikke sidde i træk. Johannes har indrettet slaget sådan, at han til enhver tid kan regulere luftindtaget. Specielt i maj måned, hvor det ofte er koldt om natten, lukkes slaget til om aftenen for at dæmpe temperatursvingningerne, som er hæmmende for duer-

nes form. Johannes mener, at slagets indretning med meget små afdelinger med kun seks reder i hvert rum skaber ro på slaget, ligesom flere duer kan være dominerende i en lille afdeling.

Slaget rengøres både morgen og aften, og der holdes vågent øje med duernes sundhedstilstand under rengøringsarbejdet.

Flyvesystem

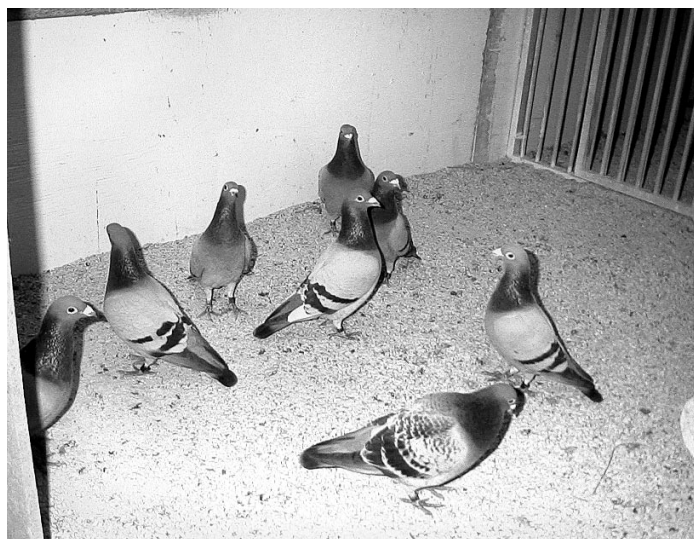
Johannes flyver udelukkende efter det naturlige system, og flyveholdet udgør 36 par. Det vigtigste element, der skal være opfyldt for at opnå succes med

det naturlige system, er, at man skal vide på hvilken redetilstand, duerne flyver bedst, ligesom det er altafgørende, at duerne efter kapflyvning går på æggene igen.

Æggene holdes altid varme i duernes fravær, og går den ene due i parret hjemme, fjernes den fra reden, indtil magen vender hjem. Allerede når vinterungerne udruges, noterer Johannes sig, hvordan de enkelte par forholder sig til deres unger. Såfremt parret hurtigt mister interessen for ungerne og begynder at drive til næste kuld æg, er det et tegn på, at de i flyvesæsonen ikke vil være motiveret optimalt ved at flyve med unger i reden.

Dette studie af duernes psyke er meget vigtigt og giver Johannes gode muligheder for at motivere sine kapflyvere optimalt og dermed opnå et forspring i forhold til konkurrenterne.

Det er meget individuelt på hvilke redetilstande, duerne opnår de bedste resultater. Generelt har Johannes dog ikke gode erfaringer med at sende duerne på små unger, mens duer, som har haft unger over fire dage, ofte har fløjet glimrende. Viser en hun stor forkærlighed for en unge, fjernes hannen i parret for at motivere hunnen yderligere. Duerne må bestille noget, og de sendes på flyvning hver uge, hvilket naturligvis ikke

Duer i kanontorden allerede i februar måned. Foto: Arne Kristensen, 055.

Hanner klar til sæson 2000. Foto: Arne Kristensen, 055.

gælder ægbundne hunner. For at hunnerne ikke skal gå i stå i forbindelse med æglægning, trænes de mellem lægning af første og andet æg. På denne måde holdes hunnerne i gang, og Johannes undgår, at deres resultater forringes på grund af., at de har måtte holdes hjemme en weekend.

Udtagelse til kapflyvning sker primært ud fra, hvordan duerne vender hjem fra træning og kapflyvning. Johannes benytter elektronisk registrerings-system, og når duerne trænes, sættes systemet til for at følge deres hjemkomst fra træningen. Dette giver et særdeles godt billede af de enkelte duers formkurve.

Træningen begyndes cirka 10. april, og der tages ikke hensyn til temperaturen ved disse trænings-ture, men duernes træning begyndes aldrig i østlig vind. Der startes på en afstand af 8-10 kilometer, og duerne trænes på denne afstand, indtil de har fundet ind i en rytme og ved, hvad træningen drejer sig om.

Derefter øges afstanden gradvis til 30, 50 og 90 kilometer. Duerne trænes hver dag, indtil kapflyvningerne begynder. I flyvesæsonen trænes duerne ofte allerede søndag morgen, og de duer, der i den kommende weekend er udset til at flyve sektionklubflyvning, må normalt på to ugentlige træninger á 90 kilometer, mens duerne til DdB-flyvningerne i reglen kun trænes en gang på denne afstand.

Fra 15. juli optrappes træningen for at holde på duernes fjer, og Johannes bruger i denne periode af samme grund at flyve duerne på store unger.

Samtlige duer parres 28. november, og de får lov til at udruge første kuld æg, hvorefter hanner og hunner skilles ad, når ungerne er 15-16 dage gamle. Samtlige ét-års hanner får lov til at beholde en unge i reden, som de derefter passer indtil fravæningen.

Dette giver hannerne større tilknytning til deres rede. De øvrige unger følger med hunnerne ind i ungeslaget. Johannes har det princip, at samtlige par helst skal have to unger i reden, da ungerne varmer hinanden, hvilket er nødvendigt i vintertiden. Hanner og hunner går derefter adskilt indtil 20. marts, hvor de parres sammen i fire hold fordelt over fire weekender.

Dette sker for at sprede formen over hele sæsonen. Det har dog vist sig, at duerne, som er parret den 20. marts, har fløjet nøjagtig lige så godt i slutningen af sæsonen som de duer,

der er sat sammen fire uger senere.

Johannes fortsætter dog med at praktisere den nuværende fremgangsmåde med at parre duerne holdvis, idet han har det princip, at man som brevdue-mand skal eliminere alle de faktorer, der kan være en undskyldning for et dårligt resultat.

De gamle duer sorteres meget strengt, og der indsættes hvert år 50 procent é-års, hvilket betyder, at der stilles høje krav til de ældre duer for at bevare en plads på flyveslaget.

Sortering af duebestanden sker på sidste kapflyvningsdag, hvor alle de duer, der ikke har levet op til kravene, bliver fjernet, og de nye é-års hanner, som er udvalgt til en plads på flyveslaget, bliver tildelt deres reder. Ved samme lejlighed adskilles hanner og hunner, og de sættes ikke sammen før parringen sidst i november måned.

Samtlige duer har fri udflyv-

ning i én time om morgenen og halvanden om aftenen. Duerne er enten i luften eller på slaget, så det accepteres ikke, at de blot sidder på taget og hænger. Ungerne lukkes aldrig ud, når der ikke er nogen hjemme, og de kaldes ind på slaget, så snart de lander efter deres flyvetur.

I forbindelse med det daglige arbejde med duerne har Johannes stor hjælp af Thomas, der er juniormedlem i 055 "Vejle" og er en kompetent slagpasser, når Johannes' tid er kneben.

Fodring

Som forhandler af duefoder for et af landets kornfirmaer må Johannes betegnes som fagmand på fodringsområdet. Johannes benytter hele året et avlsfoder som hovedfoder.

Fra 1. maj benyttes en flyveblanding, der suppleres med majs i tilfælde af hårde flyvninger. Johannes bruger ikke renseblanding, da han mener, at duerne skal gøres klar til næste uges flyvninger så hurtigt som muligt, hvilket ikke sker ved at fodre med renseblanding. Han sammenligner dette med et menneske, der heller ikke bliver klar til en kraftpræstation ved at spise havregrød. Johannes tilføjer, at han ikke vil forklejne værdien af at bruge rensefoder, men det nuværende fodersystem uden renseblanding passer bedst til hans måde at drive brevduesporten på, ligesom fodringen skal tilpasses flyvesystemet, da der er forskel på fodringen af naturlige duer og enkehanner. Ved afsendelse til sektionklubflyvning fodres med superdiæt-blanding fredag morgen, hvor duerne ikke får andet at spise.

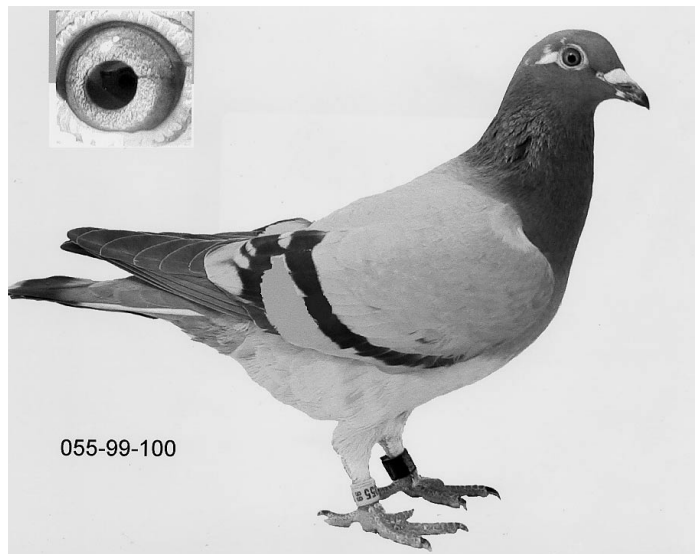
Med hensyn til fodermæng-

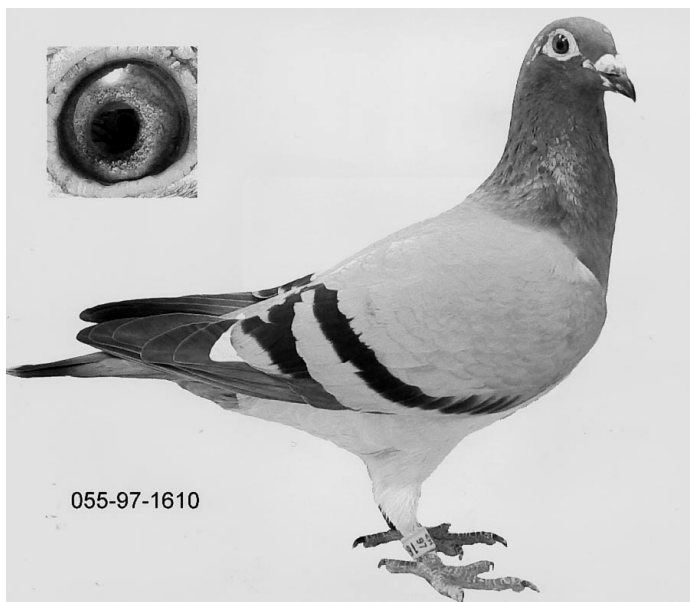
055-97-1629 U: 18 gange mellem de første duer i sektionen å 2 år, deraf 3 gange sektionstvinder. Foto: Arne Kristensen, 055

055-97-1602 U. Sektionstvinder fra Hannover 1999 og har i 1999 ialt 12 sektionstplaceringer. Foto: Arne Kristensen, 055.

055-99-100 U. Sektionstplaceringer på ungeflynning i 1999: 1 - 1 - 5 - 7 - 7. Foto: Arne Kristensen, 055.

055-97-1610 U. Sektionsvinder Göttingen, Osnabrück og Soltau i 1999. Derudover nr. 7 fra både Hannover og Magdeburg. Foto: Arne Kristensen, 055.

055-98-208 U. Sektionsplaceringer 1999: 2 - 3 - 4 - 8 - 11 - 11 - 12 - 12 - 18 - 19 - 36 - 53. Foto: Arne Kristensen, 055.

den gælder det, at duerne om morgenen har fri adgang til foder i fem minutter, mens de om aftenen har foderet til disposition ti minutter. Der fodres året rundt i foderkopper i de enkelte reder og altid to gange dagligt, da duerne ikke skal lære at foræde sig, hvilket efter Johannes' mening sker ved kun at fodre en gang dagligt.

Duerne får som biprodukter hvidløgsolie og mineraler. Der udover har de altid fri adgang til grit, picksten og vitaminpulver. Ved hjemkomst fra kapflyvning tilsættes drikkevandet elektrolyt, lige-som duerne gives et forebyggende naturprodukt. Desuden benytter Johannes året rundt et andet biprodukt, der gives med en håndfuld pr. kilo korn.

Hjælpe midler

Når duerne ruger på seks dages æg gives en seks-dages kur med et produkt, der er virksomt mod såvel coccidier som trichomonader. Hver tredje uge i hele flyvesæsonen gives et produkt i halvandet døgn, ligesom duerne med tre ugers interval får en forebyggende kur mod luftvejs-infektioner. Ungerne får en seks-dages kur med et produkt ved fravæning og igen 14 dage før den første kapflyvning med unger.

Ungerne

Johannes må betegnes som en af de mest seriøse ungespecialister i Danmark, da ungerne prioriteres meget højt, og deres resultater er fremragende. Der tillægges årligt 60-70 vinterunger samt ganske få senere unger,

der primært trækkes efter søgspar.

Vinterungernes træning begynder sammen med de gamle duer, og der gøres en stor indsats med træningen af dem. Johannes ønsker, at ungerne som ét-årige skal arbejde på lige vilkår med de ældre duer på slaget, så det er nødvendigt at forberede dem godt til disse opgaver. Ungerne flyver samtlige ungeflyvninger, og slaget tømmedes hver uge. Resultaterne på ungeflyvningerne er vigtige for Johannes, da han forlanger stabilitet af ungerne. Unger, som flyver i top hver uge på ungeflyvningerne, bliver erfaringsmæssig også senere topflyvere. Johannes så gerne, at kapflyvningsplanen kom til at rumme mange flere ungeflyvninger og gerne flyvninger op til 500 kilometer. I ungeslaget er reolsystemet indrettet sådan, at det hurtigt kan omdannes til små reder, hvor ungerne kan parre sig og få æg og unger, og de motiveres på denne måde til flyvningerne. Ungeslaget er indrettet sådan, at det er forberedt til, at ungerne kan flyves på enkesystem, hvis der i fremtiden skulle ske en udvidelse i antallet af ungeflyvninger.

Ved fravæning fodres ungerne med avlsfoder, og de får alt, hvad de kan æde. I flyvesæsonen fodres med en flyveblanding. Der fodres let om morgenen, hvorimod ungerne om aftenen har foder til rådighed i cirka en halv time. På de første ungetræninger trænes ungerne først, når de har været ude på den daglige flyvetur omkring slaget. Johannes mener,

at store tab på ungetræning ofte skyldes, at ungerne ikke har været "fløjet af" inden træningen.

Det er vigtigt at opdrage ungerne og lære dem gode manerer, hvilket styres med foderet. Hvis en unge nægter at gå ind, lukkes indflyvningslemmen, og ungen må blive udenfor og får således ikke sin foderration, og dette lærer ungen at gå hurtigt ind næste gang, der fodres. Jordnødder er ligeledes en udmærket lokkemad til ungerne, der allerede under opmadningen lærer smagen af jordnødder at kende fra deres forældre. Ungerne lukkes normalt kun ud om eftermiddagen, men når flyvesæsonen nærmer sig, lukkes de også ud om morgenen. Dette sker for at vænne dem til at være vågne fra morgenstunden, hvor de fleste løsladelser sker.

Ungerne sorteres ud fra bygning og afstamning, ligesom Johannes lægger vægt på, at de ved hjemkomst fra flyvning ikke viser svaghestegn.

Det skal bemærkes, at Johannes ikke mørkelægger ungeslaget, men han bemærker, at ungerne afdeling er forholdsvis dunkel.

Avl

Johannes råder ikke over ret mange avlspar. Forstået sådan, at et avlspar er et par, som har leveret tilfredsstillende afkom. Derimod har Johannes otte-ti søgspar gående, der afprøves med henblik på at finde frem til fremtidens "kanonpar". Det er kendetegnende for Johannes, at han konstant har nye forsøg i gang, uanset om

det drejer sig om avlsduer, flyvesystemer eller lignende. Grundstammen på slaget udgøres af Roodthof-duer samt duer af Verstraete-afstamning. Derudover er duer fra Arne Kristensen og Henning Jørgensen, 055 "Vejle", også bærende kræfter på slaget.

Som landsdommer og en dygtig udstiller er det Johannes' klare overbevisning, at en god kapflyver lever op til udstillingsstandard. En due i god orden bliver efter Johannes' opfattelse aldrig dømt ned på udstilling.

Der lægges meget stor vægt på, at duerne har perfekte vinger og en stærk benbygning. Derudover bruger Johannes øjenteorien i mindre omfang i avlsarbejdet. Der købes hvert år enkelte nye duer for at styrke slaget.

Jeg besøgte Johannes i midten af februar, og jeg må konstatere, at han allerede på dette tidspunkt var et skridt foran konkurrenterne, idet årets avlsarbejde for længst var overstået, og ungeslaget var fyldt op med 60-70 veltrimmede vinterunger. Hanner og hunner var på dette tidspunkt adskilt, og de var uden undtagelse alle i "kanon"-orden og ligeledes i kampvægt til den nye sæson. Manden bag duerne er tillige i kampform, så det bliver en svær opgave for de konkurrenter, der vil forsøge at sætte Johannes af i kapløbet om mesterskaberne i år 2000.

Løsladelses-vejledningen

Introduktion

Denne artikel, som er en oversættelse af Steven van Breemen & Hubert Land's »Release Manual« eller »Løsladelsesvejledning« på Internettet (som også har henvisninger til aktuelle vejrkort i løbet af sommeren – mere om dette senere) består af præcise beskrivelser af vejrforhold, som løsladere skal være særlige opmærksomme på.

Inspirationen til at oprette og vedligeholde denne Internet-side har Steven van Breemen fået fra Hubert Land, en canadisk brevduemand, som oprindeligt stammer fra Irland. De har »mød« hinanden på Internettet og Hubert har en enorm viden og erfaring om duernes navigering, idet han har helliget al sin fritid på at studere brevduernes orienteringsevne, og Steven udtrykker håb om at alle interesserede kan drage lige så stor nytte af Huberts erfaringer, som Steven selv har.

Denne artikel er udformet og skrevet med det formål at beskytte og forbedre vores vidunderlige hobby på verdensplan. Hubert og Steven er af den opfattelse, at den følgende tekst kan medvirke til – at stimulere alle, som er involveret i løsladelse og transport af brevdue, til at indse at en god behandling af duerne under transporten og i forbindelse med løsladelsen, er den vigtigste kilde til at bevare brevduesporten for fremtiden. For at bidrage til dette, har Hubert Land »frigivet« al sin viden til læseren.

Denne artikel (serie) er henvendt til alle brevduesportsudøvere. Den har det ene formål at informere om de vejrforhold, som brevduerne kan komme ud for på vejen mellem løsladelsesstedet og det hjemlige slag. Jo større afstand mellem disse to punkter, des større kan variationen mellem de gældende vejrforhold blive. Den vil også berøre det navigationssystem, som anvendes af brevdue. For øjeblikket oplever vi et drastisk fald i medlemstallet over hele verden og eventuel presseomtale er overvejende negativ og kun omfattende i forbindelse med de katastrofe-flyvninger, som desværre optræder alt for regelmæssigt.

De forskellige vejrtyper, brevduerne kan møde, er indgående forklaret og beskrevet i det efterfølgende og vi vil forsøge at informere løsladerne om de forhold, som de duer, de skal til at løslade, kan blive udsat for. Vi håber således at kunne hjælpe dem i den vanskelige proces, beslutningen om slip eller udsættelse kan udgøre. Såfremt man vælger at holde duerne tilbage for at undgå en katastrofe-flyvning, vil dette medføre en promovering af sporten i modsætning til den negative omtale og mismod, som sædvanligvis følger efter en dårlig kapflyvning.

I en tid, hvor moderne teknologi og kommunikation har nået et højdepunkt og er let tilgængelig for alle ansvarlige løsladere, er »uheldige slip« hverken nødvendige eller acceptable. Vi må være mere professionelle i de

respektive organisationer og handle derefter. Vi må gøre alt det vi kan for at undgå tab af både duer og medlemmer.

Vi burde koncentrere vore anretninger omkring at skabe positiv omtale og undgå at lave fejl, som kunne være undgået. For brevduesporten selv vil bedre løsladelse også være særdeles positivt. Det vil med sikkerhed føre til hurtigere kapflyvninger med bedre og tættere konkurrence. Vi kender alle den dejlige fornemmelse man har, når man efter en kapflyvning kan sige: »Alle duer hjemme! Sikken en dejlig kapflyvning, vi havde i dag!«.

For enhver brevdueholder er dette selvfølgelig en åben invitation til at deltage på den næste kapflyvning.

Alt nyt vil for en periode bestå af en form for indlæringsproces. I forbindelse med løsladelse og transport af brevdue, er der introduceret et væld af nyheder de sidste par år. Jo hurtigere, de ansvarlige bliver informeret om disse nye tiltag, des mere gavn vil brevduesporten have. Det burde være førstehjælp for alle nationale organisationer at holde løsladere underrettet om den nyeste tilgængelige information. Vi håber at denne artikel (og Internettet) vil medvirke til, at dette sker.

Ved at læse og forstå denne vejledning vil de ansvarlige allerede have fået en god start på den kommende sæson. Kombineret med deres egen erfaring og viden kan de påbegynde den nye sæson med en bedre forståelse for de kommende opgaver. Der sker mange fejl netop i begyndelsen af sæsonen – både af brevdufolkene og løsladerne. Denne vejledning kan hjælpe med til at udrydde disse fejl.

Til brevduemanden m/k vil vi gerne sige før han/hun indleverer duer til kapflyvning: »Jeg holder mine duer under de allerbedste forhold. De er meget sunde og trænet hver dag. De er velforberedte og klar til kapflyvning«. Til rejseledsagerne har vi følgende besked: »Så snart duerne befinder sig på min lastbil, er de i mit »dueslag«. Jeg vil tage vare på dem så godt som jeg overhovedet kan og når de løslades er jeg 100% sikker på, at det vil blive en god flyvning«.

Rejseledsager og/eller chauffører kan finde nyttige informationer om hvorledes duerne skal passes i det følgende. Vi vil forsøge at give dem en »hjælpende hånd« så de kan koncentrere sig om denne opgave. Denne funktion er en af de vigtigste for brevduesporten uanset hvor i verden, man befinder sig.

Til løsladerne har følgende meddelelse: »Så snart duerne er løsladt, vil de begive sig direkte hjemad. Jeg har gjort alt hvad jeg kan for at dette skulle kunne lade sig gøre for duerne«.

De rigtige værktøjer til – uge efter uge – at opnå ovenstående, vil blive tilgængelige via denne vejledning.

Vi ved, at denne håndbog, vil bibringe læseren en masse nye informationer. Vi vil gerne sige til rejseledsager og løsladere: Udnyt jeres årelange erfaring og kombiner denne med

nutidens moderne teknologi, f.eks. Internettet. Vi mener, at i bør lære Internettet at kende sammen med al dets kommunikationsteknikker. Det er i den forbindelse, at nærværende håndbog virkelig vil være til gavn.

I vil snart opdage, at Internettet er svært at undvære bare for en kort periode på kapflyvningsdagene.

Informationen i denne vejledning er resultatet af mange års erfaring med det fænomen som kaldes »brevduernes navigationssystem«. Alle de offentliggjorte konklusioner er afprøvet igennem mange, mange år og de videnskabelige data vil blive offentliggjort på et senere tidspunkt.

Vi er overbeviste om at den viden, som nærværende håndbog bibringer læseren, vil medføre et stort skridt fremad for brevduesporten over hele verden – både i forbindelse med avl, kapflyvning og arrangementen af kapflyvninger og løsladelse af brevdue.

Navigationssystemet

Kondition eller form hos brevdue tilvejrbringes af opdrætteren. Den er nødvendig, såfremt vi ønsker at duerne skal finde hjem fra kapflyvningerne uden problemer. Når vi ønsker at medsende en due på flyvning, må vi derfor være sikre på, at den er i orden og i stand til at finde hjem. Duerne er atleter, som anvender mange forskellige måder at finde hjem på. Især ungerne må/skal lære, hvorledes de skal orientere sig for at vælge den rigtige retning mod hjemmet så hurtigt som muligt efter slippet. Her er det meget vigtigt at træne dem så meget som muligt fra så mange forskellige retninger som muligt; samtidig tilfører man derved duerne et vigtigt bidrag til det fysiske velvære, som er en basal nødvendighed for sikker returnering. Enhver brevdueholder ved, at duer som er syge eller uforberedte, vil være længe om at komme hjem – muligvis aldrig. Det er brevduemandens opgave kun at medsende sunde og velforberedte duer på enhver kapflyvning – ethvert tvivlstilfælde bør falde ud til fordel for at holde duen hjemme.

En brevdue i god kondition kan holde en gennemsnitshastighed på omkring 60-70 kilometer i timen i op til 12 timer og endog 70-80 kilometer i timen i op til 10 timer, dvs. flyvninger med normal afvikling på op til 600-800 kilometer uden negative følger. Når der er medvind, flyver duerne temmelig højt, og modsat – når der er modvind, flyver duerne meget tættere på jordoverfladen. Dette påvirker naturligvis marchhastigheden. Imidlertid er det ikke alle duer, som kan præstere dette, simpelthen fordi nogle af dem mangler de fornødne egenskaber – men, en due i god kondition, som er velforberedt og topmotiveret, kan medføre de mest utrolige præstationer. Dette er også en opgave for brevduemanden i ugens løb.

Transporten til løsladelsesstedet påfører alle brevduerne et vist omfang af stress; for at duerne kan navigere ordentligt, må de af med denne stress

Oversat af
Niels Anker Pedersen,
0225

– før de løslades. For at dette skal kunne lade sig gøre, anbefaler vi et stop på en time for hver 100 kilometer, der køres. En time før løsladelsen skal man, for at sikre en perfekt start, åbne døre eller fjerne pressener, for at give duerne mulighed for at påbegynde navigeringen allerede før løsladelsen finder sted. Alt dette er forklaret i denne håndbog. Præcise forklaringer på navigationssystemet vil blive offentliggjort på et senere tidspunkt.

Solen

Dette himmellegeme har været der lige fra begyndelsen. Tilbedt af generationer fra alle verdensdele på jorden. Planeten Jorden, som drejer i fuldstændig synkronisering med solen og jordens måne, uden nogensinde at miste en omdrejning og altid efter samme mønster. Tiden er blevet beregnet på basis af disse omdrejninger, hvilket har givet os vores dage, måneder, årstider og år. Vores årstider er styret af solens højde på himmelen – eller i horisonten. På en given dag vil forskellige lande opleve forskellige årstider. For eksempel er det nu forår her i dette land, mens det er sommer i et andet, i et tredje land er det efterår og endeligt vil det nu være vinter i et fjerde land. Alle lande, som oplever årstidernes skift, deler nogle fælles faktorer. En af disse faktorer er forår- og efterårstrækket. Lige netop dette fænomen er af stor betydning for brevdufolkene, idet forårstrækket signalerer starten på »navigationssæsonen« og dermed brevduesæsonen. Solen har nået en position som man kan kalde Jævndøgnshøjden. De elementer, som er nødvendige for at forskellige arter (herunder brevduerne) kan navigere, er tilpas kraftige når solen står på eller over denne højde i horisonten.

Imellem forårsjævndøgn og midsommerdagen tiltager disse elementer i styrke i et konstant forhold, indtil de når højdepunktet netop på midsommerdagen, hvorefter de aftager med samme regelmæssighed hen imod efterårsjævndøgn. Dette signalerer efterårstrækket og afslutningen på »navigationssæsonen«.

Dette fænomen har gentaget sig selv i hundredetusindvis af år og har aldrig ændret sig fra det oprindelige mønster. Naturen kontrollerer styrken på de nødvendige navigationselementer ved hjælp af solens højde på himmelen og mængden, samt beskaffenheden af skydækket. Jo højere, solen befinder sig på himmelen, desto stærkere virker elementerne. Jo tættere skydække, desto færre elementer vil der blive sluppet igennem til jordens overflade. Disse elementer, som er så nødvendige for navigering er ultravio-

lette stråler. I det daglige tale kaldet UV-stråler.

Der findes 3 slags UV-stråler, de kaldes: UV-a, UV-b, UV-c. Sidstnævnte (UV-c) behøver vi ikke at bekymre os om, de brændes op ude i den ydre atmosfære og når således aldrig jordens overflade. De første (UV-a) modtager vi hele året rundt. Det er UV-b strålerne, der bryder igennem ved forårsjævndøgn og forsvinder i forbindelse med efterårsjævndøgn, som er påkrævet for trækfuglene og brevduerne. Uden disse stråler kan navigationen ikke finde sted. Års studier og eksperimenter har klart påvist at resultatet af en dueflyvning er nært forbundet med styrken på UV-strålerne på de givne dage. Der findes fire kategorier eller niveauer af UV-stråling, som vi må forholde os til. Disse 4 er: Dårlig, rimelig, fremragende og farlig.

Vore erfaringer og studier viser følgende: Dårligt: (UV-niveau: 0-3): Dårlig eller meget uheldig flyvning.

Rimeligt: (UV-niveau: 3-5): Hård flyvning med mange tab.

Fremragende: (UV-niveau: 4-7,5): Perfekt flyvning med meget få tab.

Farligt: (UV-niveau: +7,5): Totalt mislykket eller katastrofeflyvning.

Ved det farlige niveau kan de ultraviolette stråler krydse spektret og gå til infrarødt. Fra de forsøg, vi har foretaget, har det vist sig, at infrarødt bevirker total forvirring og desorientering hos duerne.

Vinden

Under normale omstændigheder returnerer brevduerne fra kapflyvningerne i en højde mellem 250-300 meter over jorden. Vindretning og -styrke spiller en væsentlig rolle for kapflyvningens udfald.

Modvind

Modvind betyder store vanskeligheder for duerne. De tvinges til at flyve lavt og risikerer dermed at støde ind i diverse farlige forhindringer, såsom elledninger, lygtepæle, flagstænger – ja selv pigtrådsindhegninger eller mange andre »unaturlige« forhindringer. Man har længe været vidende om, at kun de bedste og mest veltrænede duer vil imødegå en stærk modvind og blive på den direkte rute imod det hjemlige slag.

Brevduemænd holder meget af at duerne skal flyve hjemad i modvind. Men denne modvind kan altså være endog meget farlig for duerne og mange af de, som ikke er ordentligt forberedte, vil gå tabt under disse forhold. Uanset hvor god en stamtavle osv. en due måtte have, kan den ikke præstere noget, såfremt den ikke er ordentligt trænet og forberedt. Såfremt en modvindssituation yderligere er forbundet med lav skydække, vil navigering blive vanskeliggjort og mange duer vil tabe kursen, hvilket igen resulterer i at duerne skal flyve en meget større distance, end det oprindeligt var planlagt. Vi ser derfor at gennemsnitshastigheden falder til under 1100 meter pr. minut på grund af disse ekstra kilometer. Vanskelige kapflyvninger som disse er ikke særligt velsete i begyndelsen af sæsonen. Under disse omstændigheder vil man ofte få at vide fra rejseledsageren, at duerne gik afsted i den helt

forkerte retning. I begyndelsen af sæsonen er disse vejrforhold desuden ofte akkompagneret af regn, hvilket kan medføre katastrofeflyvninger.

Medvind

Med vinden i ryggen kan enhver due vinde en kapflyvning og meget ofte afgøres førstepladsen af, hvor hurtigt, brevduemanden når at stemple duen. Sådanne kapflyvninger kaldes »Blow homes« ude i den store verden (den direkte oversættelse ville lyde »blæs hjem« – men »en friløber« er nok mere dækkende for danske tunger / overs. bem.). I Holland- og Danmark – kommer vinden som oftest fra sydvest, hvilket resulterer i meget høje hastigheder. Den mest velvlevede og/eller mest velforberejede due kommer ikke nødvendigvis ud som sejrsherre fra den slags kapflyvninger.

Sidevind fra øst eller vest

En gentagelse af det gamle ordsprog »Østenvind er ikke godt for hverken mennesker eller dyr« er ganske rammende, når man skal beskrive vind fra øst. Af de 4 mulige vindretninger er vest nok at foretrække. Svag vestenvind hjælper duerne af sted, uanset hvilken retning duerne er på vej (vel nok lige undtaget danske duer, som er på vej hjem fra Sverige!/overs.bem.). De bedste kapflyvninger kan forekomme under svage vestlige vinde. De duer, som vinder her, har gjort sig fortjent til det. Stærke vestvinde (over 50 km/t) gør det straks noget vanskeligere og mange duer går tabt under sådanne betingelser. På grund af den stærke vind, bliver duerne hele tiden blæst ud af kurs, hvilket kræver af duen konstant skal korrigere navigationen og omlægge kursen, så den nærmest flyver i zig-zag i modsætning til den lige linie fra løsladelsesstedet til det hjemlige slag. Duer, som ikke er udstyret med et velfungerende navigationssystem, oplever en meget hård dag under sådanne omstændigheder. Mange af dem kan simpelthen »ikke finde vej« førend vinden har taget af.

Vindstille

Man bør gøre sig store overvejelser og være yderst forsigtig med at løslade duer på sådan en dag. Det ses heldigvis ikke ret ofte. Den slags »ingen vind« optræder med størst sandsynlighed i de varme sommermåneder. Temperaturen har stor betydning i sådanne tilfælde og såfremt den er meget høj, bør muligheden for at udsætte løsladelsen prioriteres højt. Vindstille parret med høje temperaturer medfører en meget stor risiko for at duerne bliver desorienteret og simpelthen går tabt.

Sigtbarhed

God kapflyvning kan kun finde sted, når duerne er i stand til at se, hvor de flyver hen. Sigtbarheden på flyveruten bør være mindst 10 kilometer. Dårlig sigtbarhed med lavt skydække blokerer duernes synsvidde for høje bygninger, kirketårne osv. Dårlig sigtbarhed kan skyldes forurening (herunder »smog« fra stærkt trafikerede byområder), dug, tåge eller enhver anden luftbåren substans, som blokerer for lyset.

Skyer

Vi kunne skrive flere bøger om skyer, deres beskaffenhed, navne og formål. Der findes 15 forskellige slags skyer, som vi kender til. Det meste af det, vi kunne skrive, har imidlertid ingen som helst relevans for brevdufolk. Det, som er vigtigt for os brevdufolk, er skyhøjden og det er således det, vi vil koncentrere os om. Alle skyer består af vanddråber eller iskrystaller.

Der eksisterer tre begreber, som dækker skyhøjden og som er af væsentlig betydning for os, de kaldes:

1. Højt skydække, hvor skyerne alt efter deres type betegnes med Cirrus, Cirrocumulus eller Cirrostratus.
2. Middel skydække, som kaldes Altocumulus eller Altostratus.
3. Lavt skydække, som kan hedde Cumulus, Stratocumulus eller Stratus.

Højt skydække befinder sig sædvanligvis omkring eller over 6000 meters højde. På grund af de meget lave temperaturer her oppe, er skyerne som regel tynde og hvide eller isblå. Når der forekommer områder med blå himmel mellem skyerne, kan betingelserne for kapflyvninger være ideelle. Disse skyer bevæger sig som regel fra vest mod øst over himmelen og kan indikere, at varmere vejr er på vej.

Middel skydække er identiske med højt skydække med undtagelse af højden. Disse skyer befinder sig mellem 2500 og 6000 meters højde og de kan medføre let regn. Disse betingelser er sædvanligvis også meget gode i forbindelse med brevduekapflyvning. Disse skyer kan også indikere vejrforandringer, eftersom de bygges op umiddelbart førend en storm.

Lavt skydække befinder sig under 2500 meters højde. De kan være lette eller tunge. Under normale omstændigheder vil de virke mørkere, jo tungere de er. De kan medføre let eller stærk regn, lyn og torden samt meget stærk vind. De tunge skyer kan blokere for solen og månen og derved forhindre de nødvendige UV-stråler i at trænge igennem. De stråler, som er så nødvendige for fuglenes navigering – uden dem farer de vild og flyver rundt på må og få, indtil de udmattede må sætte sig og finde hvile. Sådanne forhold er en af årsagerne til katastrofeflyvninger.

»Stratus« skyerne er den slags, som findes allerlængst nede eller tættest på jorden, om man vil. Overalt hvor der findes en ophobning af fugt eller vand, kan der dannes tåge. Denne tåge er faktisk »skydække« på jordniveau og når den løftes op, bliver den til en »Stratus« sky.

Medmindre den hurtigt bliver opløst og således ender med en skyfri og blå himmel, vil den være katastrofal for brevduekapflyvere. Se venligst kapitlet om Inversion.

Fiskere og bønder har en god forståelse for de ting, som kan læses af skydækket og de baserer mange af de daglige aktiviteter på netop det aktuelle skydække. Brevdufolk og løsladere burde lære sig at forstå de informationer, man kan uddrage af skyerne fordi de brevduer, som er i deres varetægt, er stærkt afhængige af de beslutninger, som disse personer træffer.

Tåge

I tilfælde af lav tåge – den, som er forårsaget af duginformationer, er dette ikke forbundet med noget problem for duerne, så længe de kan flyve over denne og derved se solen. I andre tilfælde af tåge skal duerne holdes tilbage indtil tågen er lettet helt. Tågen gør nemlig det samme som skyerne: De blokerer helt og aldeles for de naturlige elementer, som duerne benytter til navigering.

Forurening eller »smog« på varme, vindstille sommerdage og med skyer af automobiludstødning i nærheden af stærkt trafikerede områder udgør samme problem, men så snart duerne har oplevet dette »natur« fænomen en enkelt gang, vil de for fremtiden forsøge at undgå sådanne områder.

Duerne vil også – i sommerperioder – forsøge at undgå store søer og lyse sanddækkende strande. Vand og sand reflekterer nemlig sollyset. Især ungerne bliver meget stressede på grund af det, og vil holde sig så langt væk fra disse fænomener, som muligt. Det sker hvert eneste år i Holland ved en stor, lang sø som ydermere er omkranset af en fin sandstrand og som befinder sig i den direkte flyvelinie for adskillige af de nordlige sektioner. Det, som sker hvert eneste år, er at de unger som næsten er hjemme, når de når denne sø, bliver så stressede at de bliver trukket med af store flokke gamle duer, som skal endnu længere nordpå. De flyver altså for langt og bliver så trætte, at de ikke er i stand til at tage turen tilbage til hjemegnen. Løsningen på dette problem blev fundet ved simpelthen at slippe disse stakkels unger meget sent på eftermiddagen, hvor der både var mindre sollys og ingen andre duer, som skulle samme vej.

Regn

Regn eller nedbør kan være gavnligt såvel som katastrofalt for brevdueflyvninger. Regn er en helt nødvendig del af livet, som vi kender det, og den tjener mange formål. Vi vil behandle regnens indflydelse på vore brevduer. Let regn kan faktisk gavne duerne på en varm og solrig sommerdag ved nærmest at nedkøle dem, medens de flyver. Stærk regn på en hvilken som helst dag kan derimod tvinge duerne til at sætte sig og afvente regnens ophør. Det er under sådanne forhold, de bliver drivvåde. Fjerene bliver gennemblødt, tunge og ude af stand til at fungere normalt. Når duerne sådan tvinges ned, risikerer de at kolidere med allehånde objekter og dermed pådrage sig så alvorlige skader, at de ikke er i stand til at fuldføre deres hjemrejse, ligesom de er udsat for eventuelle angreb fra diverse rovdyr. Når regnen så endelig hører op, må duerne først blive tørre nok til at kunne lette igen og den hurtighed, hvormed de igen bliver tørre, er stærkt afhængig af den form og kondition, duen havde på starttidspunktet. Duer i god kondition er bedre i stand til at tåle regnen end de duer, som ikke var 100% i orden, da de startede. Såfremt løsladeren har tilstrækkelig kendskab til vejrudsigterne førend løsladelsen, sætter det vedkommende i stand til at træffe de rigtige beslutninger.

Vejrudsigterne for flyverretningen er nu så præcise, at det med temmelig

stor sikkerhed kan forudsiges, hvor og hvornår eventuelle regnbyger vil finde sig. Beslutningen om eventuel løsladelse eller udsættelse behøver således ikke mere at være baseret på enkelte, lokale vejrudsigter.

Temperaturer

Legemstemperaturen hos brevduer ligger mellem 41 og 42 grader Celsius. Erfaringerne har lært os at den ideelle temperatur for afvikling af kapflyvninger ligger mellem 10 – 20 grader, når temperaturen overstiger 30 grader Celsius, fører dette til stress hos duerne. På sådanne meget varme dage er vindforholdene af afgørende betydning for udfaldet af eventuelle kapflyvninger.

Den stærke varme kan betyde døden for duer, som ikke er i god condition. Når temperaturen overstiger de 30 grader, bliver duerne udsat for en række problemer.

Et af de største problemer for flertallet af duerne, er manglen på erfaring i at drikke og æde i kapflyvningskurven. Der er således duerne, der lider, når opdrætteren ikke giver sig tid til at træne duerne ordentligt og f.eks. lære dem at drikke under opholdet i kurvene. Når sådanne duer løslades, vil deres første og allerstørste ønske derfor være at finde vand. De lander i det første, det bedste vandhul og drikker hvad der måtte befinde sig der. Mange af dem indtager således smittefarligt vand. Det ville være af stor betydning, såfremt der straks efter indladningen af duerne blev stillet vand til rådighed for dem. Lyden af rindende vand vil lokke duerne hen til det. Vi må og skal benytte enhver lejlighed til at lære dem næsten livsnødvendige lektie. Et stadigt stigende antal klubber har allerede taget konsekvensen og stiller således vand til rådighed for duerne i samme øjeblik, de sættes i kapflyvningskurven. Når det drejer sig om unger, er det klogt at skifte dette vand en gang imellem. En anden god ting i forbindelse med ungeflyvninger er at undlade at overfylde kurvene, hvilket giver alle ungerne en god chance for at nå frem til vandet. Ungerne er ofte og især i starten af deres karriere meget stressede og bevæger sig ikke ret meget rundt i kurven, således at det faktisk kun er de, som tilfældigvis sidder i nærheden af vandtrøget, der overhovedet når at drikke noget. Forsøg derfor at give ungerne god plads til at løbe rundt på i de første par uger. Sidenhen vil de – såfremt de er tørstige – hurtigt finde hen til vandtrøget når de sættes i kurven. En klar, blå himmel med temperaturer omkring 30 grader og næsten vindstille (eller endog modvind) i forbindelse med tør luft er ikke særligt favorabelt for hverken unger eller gamle duer. Såfremt vi møder disse omstændigheder under forårstræningen, kan dette ødelægge hele sæsonen for nogle slag. Der opstår store tab. Når vi konfronteres med sådanne forhold, burde udsættelse have første prioritet – eller, i det mindste – bør en forskydelse af løsladelsestidspunktet indtil vejrforholdene er ændret, finde sted.

I begyndelsen af sæsonen er temperaturerne sædvanligvis lavere og mere passende for brevdukapflyvning, men man bør være omhyg-

gelig med at sikre sig at duerne har vænnet sig til udetemperaturen, inden løsladelse finder sted. Dette gøres ved trinvis åbning af presenningerne ca. en time før løsladelsen. Dette vil endvidere gøre duerne bekendte med omgivelserne i det meget tidlige forår, såvel som i slutningen af efteråret, må man tage sig i agt for eventuel morgentåge. Denne morgentåge blokerer nemlig for de nødvendige navigationselementer – det er derfor bedre at vente indtil tågen er »brændt af« inden slippet finder sted.

Inversion

Et inversionslag er et vejrphænomen, som skyldes en luftmasse, som er varmere end luften under den. Inversionslag er ikke synlige for det blotte øje og der findes to slags inversionslag, som burde interessere brevdufolk. Det ene er et højt inversionslag, som medfører en sugende effekt. Dette lag trækker skyerne, luften/ilten, fugtighed og infrarødt lys fra jordens overflade opad og ud i den ydre atmosfære. Brevduerne tiltrækkes af dette lag fordi de ultraviolette stråler, som er nødvendige for deres navigering, nærmest trækkes opad i dette lag. Duerne flyver meget højt i deres søgen efter disse så elementære stråler.

De infrarøde stråler, om er hevet bort fra jordens overflade skaber forvirring og desorientering hos duerne. De håndgribelige forhold, som er påviselige i forbindelse med disse inversionslag, er: Klar blå himmel, ingen vind overhovedet og total stilhed, ikke en eneste af naturens frie fugle kan ses eller høres. Sådanne lag opstår sædvanligvis i de varme sommermåneder, når temperaturen er 25 grader Celsius eller mere og de forekommer overalt på jordkloden.

Jævnligt hører man om brevdufolk, som har mistet hele deres ugekulde – enten på flyvning eller hjemme fra slaget – efter at de har mødt et af disse inversionslag. Vær meget opmærksom på de to forskellige typer inversionslag, som er beskrevet her.

Det første er: Høj inversion (opsugning). Et højt inversionslag er formet som en tornado. Åbningens diameter kan være op til 80 kilometer eller endnu større og det kan være flere hundrede kilometer højt, afhængigt af temperaturforskellen mellem luftlagene. Jo større forskel, des højere er laget.

Når – og hvis – en flok unger går ind i et sådant inversionslag, kan de stige til helt uanede højder; ingen ved, hvor højt. Men det vigtigste er også hældningsgraden på den vinkel, hvorved de forlader inversionslaget: En stor udgangsvinkel fra store højder kan bringe dem flere hundrede – ja endog tusinde – kilometer hjemmefra. Hvorimod en meget stejl udgangs vinkel efterlader dem i en overkommelig distance fra det hjemlige lag.

Eftersom forholdene i disse inversionslag er alt andet end normale, skulle jeg mene at opsugningen af luft og ilt kan sætte duerne i stand til at opnå højder, som ellers ikke vil være mulige.

Efter at have ventet 3 år på de passende omstændigheder overvågede Hubert Land en gruppe unger, som var passende forberedt, trække ind i sådan et højt inversionslag. Han

løslod disse unger kl. 11.45 og betragtede deres færd gennem en 35 X 7-kikkert medens de forsvandt ud i naturens elementer. Ca. 4 timer senere kom den første unge hjem. Da han først så den, var den meget højt oppe og den cirklede nedad og nedad. Den pågældende unge virkede nervøs, forvirret og helt desorienteret. Desuden forekom den at se dobbelt, hvilket blev helt klart demonstreret da den forsøgte at lande på en lygtepæl, men ramte en hel meter ved siden af – den faldt næsten 3 meter førend den genvandt kontrollen. Det så ud som om den havde set to forskellige lygtepæle og derefter forsøgte at lande på den imaginære. Senere landede den dog på slaget. De andre unger kom hjem enkeltvis med store intervaller – den sidste endog ikke før end næste dags aften.

Erfaringer har vist, at unger som slipper helskindet fra mødet med et højt inversionslag og vender hjem for egen kraft, vil udvikle sig til fremragende kapflyvere, medens unger som ikke selv finder hjem alligevel ikke er værd at beholde – de går meget hurtigt tabt på kapflyvning.

Såfremt en unge allerede en gang har stiftet bekendtskab med et sådant inversionslag, vil den prøve at undgå nærkontakt med dette naturphænomen en anden gang.

Det må bemærkes, at medens inversionslaget var til stede, var omgivelserne død stille. Der var overhovedet ingen af de vilde fugle, som kunne se eller høres og ingen rusken i træerne. Betingelserne for et højt inversionslag:

- en klar nat
- middagstemperaturer på 25 grader eller mere
- stor forskel mellem dag- og nattemperaturer
- en klar blå himmel
- ingen skyer
- ingen vind (så godt som hver gang er naturen død stille).

Det andet er: Lavt inversionslag (nedtrækning).

Det lave inversionslag skyldes en form for tryk fra den varme luft ned mod jordens overflade. Den varme luft »fanger« den køligere luft mellem skyerne og jordens overflade. Hverken trækfugle eller brevduer er i stand til at navigere inde i et lavt inversionslag. Hvis der overhovedet er vind til stede, vil duerne blot følge vindens retning.

Imidlertid har jeg (Hubert Land) kun een gang oplevet et lavt inversionslag, som var akkompagneret af vind; denne vind var meget svag og kom fra østlig retning. Det tager ca. 2 minutter at kontrollere, hvorvidt et lavt inversionslag er til stede og det vil være mest hensigtsmæssigt at foretage denne kontrol direkte på løsladestedet. Når jeg kontrollerer de vejrforhold, som forudsiger et lavt inversionslag, kikker jeg efter et tungt skydække, vindforhold (retning og styrke) et temperaturfald, som er permanent indtil de regnbyger, som følger efter et lavt inversionslag, begynder at falde.

De første 25 år af mit liv boede jeg (Hubert Land) et stenkast fra en jernbanelinie. Indbyggerne i byen stillede deres ure efter togfløjten. Togene var altid præcise. Dengang havde vi ikke

de vejrudsigter, som man kender i dag, folk fik deres vejrudsigt fra lyden af togfløjten. En kort, klar tone var ensbetydende med godt vejr, medens en laaang tone garanterede regnvejr. Årsagen til dette er som følger: I godt vejr opløses lyden hurtigt i atmosfæren, hvorimod et lavt inversionslag ligesom lukker lyden inde og får den til at springe frem og tilbage mellem jordens overflade og inversionslaget for derefter at forsvinde i vandret retning. Inversionslaget er nærmest som et kæmpetelt, der skærmer udsynet til de elementer, som er nødvendige for fuglenes navigation. Derfor er det umuligt for trækfugle og duer at navigere i sådanne lave inversionslag.

Tordenvejr

Duernes navigationssystem er, når det fungerer optimalt, hurtigt i stand til at finde den rigtige retning og styre duen hjemad. Systemet er afhængigt af naturlige elementer, som findes i rigelige mængder ved gode vejrforhold.

Flyvemaskiner anvender menneskeligt fremstillede systemer for at nå fra afgangsstedet til et givent mål hvor som helst på jordkloden.

Under flyvningen støtter piloten sig til radarsystemer, der sætter ham i stand til at undgå dårligt vejr, som kan gøre flyveturen risikabel. Anvendelsen af radar kan også hjælpe allerede på starttidspunktet ved fastlæggelsen af den rigtige kurs. Brevduer kender ikke til denne luksus. De er afhængige af løsladerens beslutning – når de først er løsladt, har de ikke andet valg end at møde elementernes rasen. Selv om det forventes, at de vælger den korteste rute, er dette ikke altid tilfældet. Nogle gange er de simpelthen tvunget til at tage en omvej. Et eksempel på dette, er når duerne møder tordenvejr. Duerne, som allerede har sat kursen, flyver ind i område hvor der hersker torden og lige pludselig er der ingen navigationselementer til rådighed. Eftersom disse er »skjult« af de mørke skyer, som er forbundet med tordenvejret. Såfremt det er forholdsvist vindstille, kan duerne følge en relativt lige line gennem tordenvejret og komme ud på den anden side, hvor de igen har de nødvendige elementer til rådighed og så foretage eventuelt nødvendige justeringer af kursen. Blæser det imidlertid, kan duerne blive slået langt ud af kurs, med det resultat at der bliver mange tomme hylder på dueslaget ved mørkets frembrud. Hvis det også – hvad der ofte er tilfældet i forbindelse med torden – er regnvejr, bliver duerne også udsat for de farer, som blev nævnt under det kapitel: Man må så blot håbe, at dette problem ikke opstår medens duerne krydser et større vandområde, hvilket ville være katastrofalt for dem. Let regn kan imidlertid vise sig at være en hjælp for duerne, idet den medvirker til nedkøling af luften på en varm dag, ligesom den så at sige fornyer luften og gør den friskere.

Elektromagnetiske forstyrrelser

Selv om der ikke findes nogle beviser for, at jordens magnetisme har nogen indflydelse på duernes navigationssystem, er der imidlertid heller ingen beviser på, at elektriske ladninger ikke forårsager stress-symptomer hos du-

erne. Gennem en årrække er der sket en betydelig stigning i antallet af mikrobølgeaktivitet. Denne aktivitet bliver nogle gange forbundet med de vanskelige træninger og kapflyvninger. På grund af denne – påståede – forbindelse, ville det være forkert at afvise de elektriske udladninger på forhånd. Man må altid forsøge at undgå enhver situation, som udsætter duerne for unødige risici. Eftersom UV-stråler kan komme i bølger, er det muligt, at eventuel mikrobølgeaktivitet af og til kan have en negativ indflydelse på duerne. Bemærk! Foregående bemærkning vil muligvis blive afvist af de fleste videnskabsfolk. Hvis man søger i NOAA's arkiver under optegnelserne fra den 22. august 1998, hvor den store ungeflynning fra Orleans fandt sted, vil man opdage at på hele denne dag var K-faktoren (mængden af elektromagnetiske forstyrrelser/udladninger) næsten 10, hvilket er det højeste opnåelige.

Kapflyvningen viste sig at blive meget vanskelig, og de hurtigste duer kom langt senere end forventet, idet man faktisk havde forventet en meget hurtig flyvning. Slutresultatet chokerede den hollandske bredueverden. Men – dette understreger kun at på kapflyvninger, hvor alle øvrige vejrforhold er til duernes fordel, kan duerne altså også finde hjem, på trods af eventuelle elektromagnetiske forstyrrelser – om end det tilsyneladende vanskeliggør opgaven.

Det er blevet påvist at forskellige maskiner, såsom transformatorer og generatorer, fremstiller elektromagnetiske felter og dermed påvirker nærområdet. Den næste generation af breduecontainere vil alle også få installeret generatorer til ventilationssystemet, vandpumper, lys osv. I samme øjeblik, en sådan generator er installeret i containeren, skal denne imidlertid isoleres, ligeledes kræver containeren jordforbindelse for på denne måde at kunne komme af med eventuelle magnetiske ladninger.

Dette kan lade sig gøre ved simpelthen at tilslutte en metaltråd, som når ned til jorden – den samme type, som installeres på almindelige biler for at forhindre køresyge hos passagererne. Hvis dette undlades, vil hele containeren være ladet med statisk elektricitet. Jo længere turen til løsladelsesstedet er, desto mere stressede vil duerne blive og denne situation kan frarøve duerne noget af den energi, som er nødvendig for at kunne navigere ordentligt.

Kontrol af flyveturen før løsladelse

At træffe en kvalificeret beslutning før løsladelse, er blevet en nødvendighed nu om dage. Nutidens teknologi giver os mulighed for at indhente de mest dugfriske, tilgængelige oplysninger. I de foregående kapitler har vi gennemgået de forskellige vejrforhold, samt hvorledes disse eventuelt vil påvirke flyvningen, hvis duerne bliver løsladt. Nedenstående findes en checkliste, der kan anvendes som vejleder i forsøgene på at træffe de rigtige beslutninger. Vi vil også gennemgå de internetsider, som vi mener er de bedste informationer omkring vejret, man kan finde på Internettet.

Det første, man skal gøre, er at ind-

samle satellitbilleder. Ved hjælp af disse kan løsladeren danne sig et perfekt billede af, hvorledes vejret er, og samtidig få en meget stærk fornemmelse for, hvordan vejret vil udvikle sig resten af den pågældende dag. Hvis udsigten indikerer, at dårligt vejr er på vej i løbet af dagen, kan en meget tidlig løsladelse være værd at overveje – eller måske er det modsatte tilfældet, og det kan så være nødvendigt at holde duerne tilbage og afvente en bedring i vejret. Vi vil anbefale både bredueholdere og de ansvarlige løsladere, at de ofte ser på disse satellitbilleder fra forskellige dage, for at indsamle erfaringer om vejrets bevægelser. Dette kan f.eks. sætte løsladeren i stand til bedre at vurdere, hvor længe en løsladelse eventuelt skal udskydes. Selv om dette ikke er det store videnskabelige gennembrud i forbindelse med estimeringen af vejret og de eventuelle forsinkelser, dette måtte påføre kapflyvningen, er denne erfaring dog bedre end slet ingen.

Herefter henvises til adskillige meteorologiske stationers hjemmesider på Internettet, f.eks. hvor de nævnte satellitbilleder kan findes, ligesom der henvises til regnradar-kort osv.. Men det nemmeste er nok at følge de forskellige udregninger fra Steven van Bremen's hjemmeside eller »The European Release Site« på nettet – nøjagtig adresse og henvisning ses sidst i denne henvisning (overs.bem.).

For ikke så længe siden var det sådan i Holland, at enhver kapflyvningsleder havde en række pålidelige kontaktpersoner på flyveruten. Disse blev så kontaktet tidligt om morgenen på kapflyvningsdagene for at medvirke til indsamlingen af så mange oplysninger om de aktuelle vejrforhold, som muligt. Med oprettelsen af et centralt »oplysningsbureau« fra det hollandske bredueforbund, N.P.O., er disse personlige relationer efterhånden forsvundet. Men selv om alle tilgængelige informationer således nu kan indhentes et sted, nemlig i N.P.O.'s »oplysningskontor« bør de personlige kontakter imidlertid holdes vedlige. Tænk på en situation, hvor Internettet er brudt sammen eller er svært tilgængeligt. Dette er faktisk sket et par gange, hvor vejrforhold, som ikke var forudset, gjorde stor skade.

For kontrol af flyvevejret på ruten har Steven og Hubert oprettet adskillige sider, som dækker situationen for forskellige landes aktuelle flyveruter (også for Danmark) – igen henvises til Internet-adgangen senere.

Næste skridt for kapflyvningskontrollen er at undersøge det aktuelle vejr på det valgte løsladelsessted. Såfremt vejret ikke tillader løsladelse lige straks, findes der også Internet-sider med korte vejrudsigter. Eventuelle forstyrrelser i jordens magnetfelt ses bedst i det diagram, som forefindes på en anden Internetside, og såfremt dette diagram viser rødt, kan dette have indflydelse på kapflyvningernes forløb.

Såfremt man overvejer eller forventer en udsættelse til den næstfølgende dag, kan vejrudsigterne også kontrolleres på en separat side på Internettet. Samtidigt med undersøgelsen af alle disse informationer, har

løsladeren også regelmæssig kontakt med rejselogsageren og træffer aftale med denne om, hvornår de bedste betingelser for løsladelse er gældende – under de aktuelle vejrforhold. Det sidste punkt på checklisten, nemlig vejret på løsladelsesstedet, kombineret med duernes opførsel i kurvene, er af afgørende betydning og vil blive forklaret i næste kapitel.

Checkliste for løsladelse af bredueer:

- Kontrol af satellitbilleder.
- Kontrol af vejrradar (for eventuelle torden- eller regnområder på flyveruten).
- Kontrol af vejret på flyveruten.
- Eventuel kontrol af den korte vejrudsigt.
- Kontroller eventuelle forstyrrelser af jordmagnetismen.
- Eventuel kontrol af den lange vejrudsigt.
- Rejselogsagerens aktuelle informationer.

At løslade eller undlade løsladelse

Her nævnes forhold, hvor der ikke bør løslades:

1. Sigbarhed under 5 kilometer.
2. Der regner.
3. Lavt tætsluttende skydække, tåge eller tordenvejr.
4. Stærk modvind over 36 km/t.
5. Ekstremt høje temperaturer: +35 grader for gamle duer, +30 grader for unge.
6. Stærk vind og kraftige regnbyger på flyveruten.
7. Ekstremt stille forhold, som indikerer at »der er noget galt«.
8. Når duerne i kurvene er meget stille og ligesom antyder at forholdene er utilfredsstillende.
9. Når der er inversioner til stede.
10. Når jordens magnetfelter er meget forstyrrede og der samtidigt optræder andre negative påvirkninger.
11. Når duerne endnu ikke har fået tid nok til at ryste køreturen af sig efter ankomsten til slipstedet.
12. Hvis det er blevet for sent på eftermiddagen.
13. Hvis duerne ikke har en ordentlig chance for at nå hjem på løsladelsesdagen – her ses bort fra de ekstremt lange flyvninger.

De mest favorable kapflyvningsvilkår er:

1. Medvind.
2. Temperaturer mellem 10 og 25 grader.
3. Tørvej.
4. God sigbarhed, dvs. over 20 kilometer.
5. Høje og mobile skyer med store områder af blå himmel.

Under normale omstændigheder vil enhver rejselogsager ønske at løslade duerne så tidligt, som muligt. Over hele Europa har alle de forskellige breduesammenslutninger tusindvis af duer i deres varetægt på en given kapflyvningsdag. Det er derfor af stor vigtighed at enhver løsladelse sker på det aftalte tidspunkt for at undgå kollisioner mellem de forskellige flokke. I Holland er alle kapflyvningsansvarlige derfor i kontakt med det centrale »oplysningsbureau«, hvor den ansvarlige leder sidder inde med

oplysninger om ethvert planlagt due-slip i hele Holland og derved kan træffe aftale med de enkelte kapflyvningsansvarlige/løsladere, hvornår det vil være bedst at slippe netop deres duer. Ligeledes giver Internet-siderne for de belgiske og hollandske bredueorganisationer et godt billede af, hvad der er ved at ske på en given dag på en given rute.

Så mangler der kun een ting: Selv i tilfælde af de allerbedste forhold er det ikke tilrådeligt at slippe alt for tidligt. Denne lille tidstabel kan være meget nyttig:

1. I månederne April og September: Slip tidligst 2 timer efter solopgang.
2. I månederne Maj og August: Slip tidligst 1 1/2 time efter solopgang.
3. I månederne Juni og Juli: Slip tidligst 1 time efter solopgang.

Et sidste ord

Såfremt de ansvarlige for breduekapflyvninger er bekendt med indikationerne for en daglig kapflyvning og handler derefter, vil sporten opleve en enorm forbedring. Fejl kan og vil forekomme, men hvis man gør sig de største anstrengelser for at beskytte duerne, kan dette kun føre til en forbedring af breduesporten. Når først duerne er sluppet, er det for sent at gøre noget for at ændre på udfaldet af flyvningen. De meget vigtige beslutninger, som træffes af de ansvarlige personer, er beslutninger som kan ændre duesporten fremtid. Den negative omtale, som ofte medfølger et dårligt slip, er særdeles uønsket for nuværende. Den tjener kun de personer, som måtte være modstandere af breduekapflyvning.

Vi håber at denne vejledning vil blive modtaget og brugt af de mennesker, som involveres i breduesporten over hele verden. Vi mener selv, at denne vejledning er et værdifuldt bidrag til sporten og at den vil hjælpe os på vej i det nye årtusinde. Vi ønsker dig mange fornøjelige timer med læsning, forståelse og anvendelse af denne vejledning. Den er skrevet til alle, som bærer breduesporten i deres hjerte.

*Steven van Breemen
& Hubert Land*

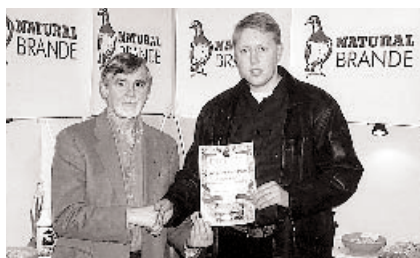
Som tidligere lovet, bringes her anvisning til hvorledes du finder de nævnte Internet-adresser. Direkte til European Racing Pigeon Release Site for Danmark: www.geocities.com/heartland/park/5191/weerdenmark.htm. Her finder du vejkort for flyveruten fra forskellige slipsteder i Danmark. Efter denne remse af forskellige stationer, finder du en rød knap med betegnelsen »Weatherlinks«; Hvis du klikker her, kommer du frem til de mere specielle sager, såsom vejrradar, elektromagnetiske forstyrrelser osv., som man kan klikke sig frem til. Disse sider er godt nok på engelsk eller hollandsk, men billederne er ganske forståelige.

Oversætteren ønsker læserne en rigtig god fornøjelse med læsningen af denne vejledning – og selv uden Internet-opkobling, synes jeg at den giver et godt billede af, hvilke ting vi skal være opmærksomme på.

Niels Anker Pedersen, 0225.

Vinderne af Natural Es-due konkurrence 1999:

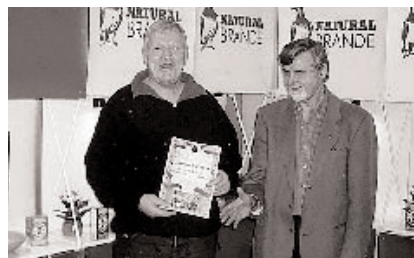
HANNER

Ejer af ES due A nr. 1 - 093-97-0291 gennemsnit 981 p. Brian Lauridsen, 093.

Ejer af ES due A nr. 2 - 108-97-0718 gennemsnit 978 p. E. Simonsen, 108.

Ejer af ES due A nr. 3 - 067-97-0358 gennemsnit 974 p. Blondie, 086.

HUNNER

Ejer af ES due U nr. 1 - 074-96-0344 gennemsnit 984 p. Anders Christensen, 074.

ES-DUE KONKURRENCE:

Hvor går de 3 bedste Natural-fodrede hanner samt bedste hun-due i 2000? Højeste sekt. gennemsnit på 7 valgfrie DdB-flyvninger for hannerne og 5 valgfrie DdB-flyvninger for hunnerne. Alle ordinære DdB-flyvninger incl. **LANDSFLYVNINGER** kan medregnes.

Præmie hanner: Natural gavekort + diplom (kr. 2000 - 1500 - 1000). Præmie hun: Natural gavekort + diplom (kr. 2000). Es-duerne skal fremvises på vores stand på landsudstillingen for at opnå præmiering.

**Spar penge - flyv og ha' det sjovt -
Brug mindre, men bedre foder - Brug Natural**

Det gjorde hovedparten af de placerede til diverse mesterskaber 1999

**NATURAL
BRANDE**

W. P. L. & Co. ApS, Ulm, Bymølle 33
7550 Brande, Tlf. 97 13 70 40

GÅRELLAND, TV. 43 22 43 26

"NATURAL"
EKSPERT INDENFOR DUEFODER

NATURAL GRAVEH - B2000 SCHOTTEH - BELGIUM

FoderShoppem

Mesterskab 2000

For at kunne være med i konkurrencen skal du være fast Fodershoppem-kunde eller købe mindst 500 kg duefoder i sæsonen 2000 og flyve på Spinne.

1. Præmie	Gavekort	KR	3.500,-
2. Præmie	Gavekort	KR	1.500,-
3. Præmie	Gavekort	KR	1.000,-
4. Præmie	Gavekort	KR	500,-
5. Præmie	Gavekort	KR	300,-
6. - 10. Præmie	Gavekort	KR	200,-

Propositioner

Konkurrencen afvikles efter 10 fritvalgte ordinære DdB-flyvninger, hvoraf mindst 2 flyvninger skal være langflyvninger, med højeste sektionpoint på første due.

Tilmelding senest den 30. April ved Fodershoppem. Indberetning af resultater sendes til Fodershoppem med angivelse af blad nr., station, placering og point senest den 30.09.2000

SPINNE

Fodershoppem - Dybbølgade 46 - 6400 Sønderborg - Tel. 74 48 53 50

Min hverdag med duerne

Af Jens Pedersen, 064 »Birkerød«

Håbet er lysegrønt

Hos dem, der har sat duer sammen i marts, vil der snart være unger i rederne, og forhåbningerne til årgang 2000 er uden tvivl store. Jeg har i hvert fald endnu ikke opgivet håbet om at fremavle en superdue, et naturligt som uden nogen speciel behandling eller motivation bare vinder flyvninger. Det er især en omparring af mine to bedste kapflyvere, jeg er spændt på at se resultaterne af.

Hannen 064-95-014, som har vundet 10 flyvninger i foreningen og har flere gode placeringer i sektion 12, bedst som nr. 2 fra Antwerpen, 725 km. Ingen af hans afkom har hidtil gjort sig bemærket (forhåbentlig vil 064-99-016) hos min broder Uffe i 237 Brande vise sig at være en undtagelse). Hunnen 064-96-037 har haft 10 sektionsplaceringer på nordruten og har med to forskellige hanner givet prima afkom, bl.a. en sektionsvinder fra Hannover.

Men selv om vi parrer vore bedste duer sammen og kun avler på dem, kan vi jo ikke være sikre på at avle topduer – de fleste af de unger vi lægger til viser sig at blive andenrangs duer. Sandheden er sommetider ilde hørt, men prøv en gang at se i din avlsbog, hvor mange unger du lagde til for tre år siden, og tæl så hvor mange af dem, der er tilbage i slaget i dag. Måske en fjerdedel, hvis du er heldig.

Husk nu at sætte ring på ungerne, inden fødderne bliver for store, og husk at ringen skal sættes omvendt på højre ben. Hvis man ikke er særlig fingernem, kan det være svært at få bagtåen ud under ringen, så jeg har en tilspidset tændstik liggende til at stikke under tåen og lirke den ud. Er ungerne derimod lidt for små, kan det ske, at ringen falder af, og man finder den liggende i redeskålen eller på gulvet.

Bekæmpelse af mider

Før sammenparringen er rederrummene gjort grundigt rene, og hele slaget er sprøjtet med et

utøjsmiddel (duerne fjernet), som også redeskålene pensles med. Det skulle sikre mod fjerkræmidder i 6 måneder.

Miderne formerer sig meget hurtigt i varme, og en stor mængde i bunden af en redeskål kan suge en masse blod ud af spæde unger, samtidig med at det er til stor gene for de gamle duer. Ser du en due pikke i redematerialet, mens den ligger på æg eller unger, er der sandsynligvis mider i skålen.

Der er nok også mider på spil, hvis en due danser stepdans på sin siddeplads.

Mens ungerne er små, vil jeg advare mod at hænge en Vapona plade op i slaget. Jeg gjorde det

engang med det resultat, at de små unger ikke trivedes og en enkelt døde, fordi de indåndede de giftige Vapona-dampe. Men utøjet skal bekæmpes, om ikke for andet så for at det ikke skal inficere andre folks duer, medens de er i kurvene sammen.

Unger i reden

Man bør give de små unger den første kritiske undersøgelse, når ringen sættes på. Er de ikke trivelige, rene og velskabte, bør de kasseres. Også under opvæksten må ungerne holdes under opsyn og løbende sorteres. Afføringen skal være fast og grågrøn med en klat hvid urin. Når de ikke mades, skal de ligge roligt i redeskålen – unger der hele tiden skrider efter mad, trives ikke og kan lige så godt kasseres.

Fjerene skal vokse rigtigt – er der blodpigge i vinger og hale, hvor fjerfanerne ikke folder sig ud, som de skal, kan man lige så godt fjerne sådanne unger straks. Tre uger gamle skal ungerne være perfekte af fysik med glat fjerdragt, rene fødder og klare, livlige øjne, der interesseret følger livet på slaget. Jeg synes ikke, ungerne skal tages i

hånden for tit, men rører gerne forsigtigt ved dem med fingeren, så de vænner sig til ikke at være bange, når hånden nærmer sig.

Hvad angår fodring under duernes opvækst, skal foderet indeholde mere protein, d.v.s. ærter, vikker og bønner, end i rugeperioden, hvor blandingen gerne må være mager (meget byg) for at holde vægten nede. Et færdigblandet avlsfoder er passende både for unger og gamle, og selve ungdueblandingen uden majs bør man vente med, til ungerne er taget fra, da dens proteinindhold er for stort for de gamle duer.

Husk grit, picksten, mineraler, multivitaminer en gang om ugen, og – naturligvis – grøntfoder. Jeg har set skovduer æde rapsplanter her i vintermånederne og prøvede derfor at plukke nogle fra en nærliggende mark, snitte dem fint og give dem til mine duer. De åd dem med velbehag.

Flyvning med enkehanner og -hunner

I »Brevduen« nr. 4/2000 beskrev Michael Larsen det system, Henning Jørgensen bruger til enkemandsflyvning, som han betegner som enkelt og velegnet for nybegyndere. Da jeg i sin tid en kort overgang forsøgte mig med enkemandssystemet, fik jeg også at vide, at det ikke var særlig kompliceret. Jeg blev rådet til at sætte duerne sammen 91 dage før den første kapflyvning. De 91 dage var udregnet efter følgende skema:

14 dage fra parring til æglægning. 18 dage til udklækning. 22 dage til fravæning. 5 dages hvil for hannerne (hunnerne fjernes). 10 dage fra genparring til æglægning. 8 dages rugning. 14 dages separation til første flyvning.

Da den første flyvning med enkemænd skulle finde sted omkring midten af maj, betød det, at duerne skulle sættes sammen midt i februar. I de sidste 14 dage af tidsskemaet skulle jeg så lære hannerne systemet ved at sende dem ud på korte trænings-ture, hvor hunnen hver gang ventede derhjemme i rederrummet. Så nemt og enkelt så det ud på papiret, men jeg fandt meget hurtigt ud af, at der kan ske uforudsete ting, og at også dette system kræver en læretid for brevduemanden og megen tålmodighed. Jeg gav nok op for hurtigt, og har aldrig siden genoptaget enkemandsmetoden.

Jeg har lånt en engelsksproget video optaget hos en af Eng-

En dejlig årstid – en dejlig alder. 3 uger gamle unger, der om nogle dage skal forlade den trygge redeskål

lands mest kendte brevdue-mænd, Geoff Kirkland, hvor han fortæller om sin måde at flyve med enkehunner på. Til dette system bruger han ældre, pensionerede hanner, som ikke kapflyves men kun fungerer som »jordmodermænd«, parret med yngre hunner som kapflyves helt ud til de længste afstande.

Parrene sættes sammen og opmader et kuld unger. Når de har ruget 8-10 dage på 2. kulds æg, fjernes hannen og anbringes i en tilstødende afdeling med trekant-siddepladser og ristegulv.

Hunnerne lukkes ud for motionsflyvning en gang om dagen, og medens de er ude, gennes hannerne ind i hunafdelingen.

Efter motionen lukkes hunnerne ind i redeafdelingen og hannerne lukkes ud for motion. Hunnerne gennes nu tilbage til deres egen afdeling, og hannerne lukkes ind i redeafdelingen.

Hver onsdag får hunnerne en ca. 60 km træningstur og tilbringer efter hjemkomsten nogle minutter sammen med hannen i rederummet. Derefter begynder kapflyvningssæsonen, hvor hunnerne behandles efter det traditionelle enkemandsystem med rensefoder, flyvefoder og jordnødder på afsendelsesdagen. Geoff betragter denne fase som en forberedelse og han påstår, at hunnerne efterhånden bliver helt desperate efter at opnå deres formål i livet: At bygge

rede, lægge æg og udruge unger. Efter at enkehunnerne har deltaget i nogle mellemdistance-flyvninger sætter han igen parrene sammen en måned før den afgørende langflyvning, f.eks. Bordeaux eller Pau, hvorved hunnen under rugningen opnår en formidabel form, som kulminerer med sprækkede æg, og i den kondition sendes hun ud på sæsonens afgørende flyvning.

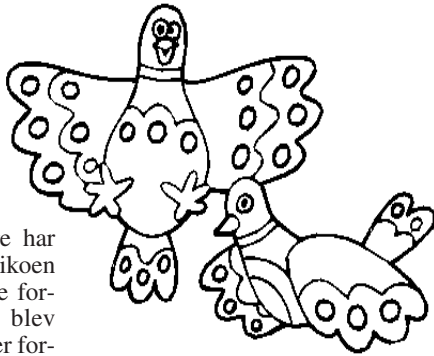
Under rugeperioden har parrene fri udflyvning og lever så naturligt et dueliv som muligt som kontrast til enkeperioden. Kirkland bruger langdistancefamilier som Alfons Bauwens, Desmet Matthijs, Van der Wegen og Jan Arden i avlen og anvender også hingstemetoden

med enkelte superhanner. Med dette system har Geoff Kirkland vundet nationalflyvninger og er blevet berømt i sit hjemland.

Sidste år mistede 064 et af sine aktive medlemmer, men nu er der heldigvis udsigt til, at der kommer et nyt, yngre medlem i foreningen. Han vil bygge have-slag og starte med unger allerede i den kommende sæson, så han var på slagbesøg hos vore medlemmer forleden søndag for at få ideer til slagets konstruktion og lære grundreglerne ved brevduehold.

En forøgelse af medlemstallet ser vi jo i dag på som en meget glædelig begivenhed. Og dermed kan jeg afslutte dette indlæg i en optimistisk tone.

Mobiltelefoner sender brevduer på afveje

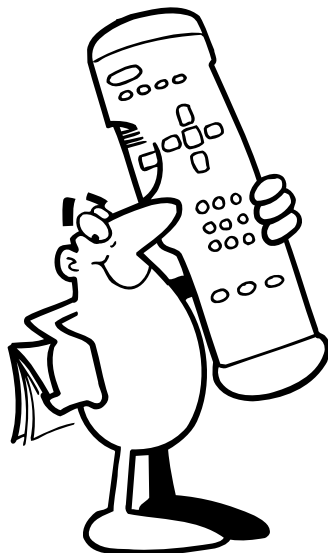
BIOLOGI - Brevdueavlere har altid måttet leve med risikoen for, at nogle af deres fugle forsvandt. Enten fordi de blev skudt, fanget af rovdyr, eller fordi de mistede orienteringen. Ved sjældne lejligheder kunne det ske, at en hel flok fløj vild og aldrig vendte tilbage. Det skete som regel kun, hvis de blev fanget i et uvejr.

Indtil slutningen af 70'erne var det et uhyre sjældent fænomen. Men siden da er det blevet

stadig mere almindeligt, at brevduer, som er på langfart, forsvinder sportløst. Årsagen til dette har længe været en gåde for biologerne, men ny forskning tyder på, at det er den stigende produktion af mikrobølger fra satellitter og millioner af mobiltelefoner, som forstyrrer fuglernes navigationsteknik så meget, at de ikke kan finde hjem og flyver vild. Strålerne påvirker duernes magnetiske orientering.

På bare en enkelt dag i 1998 - den 5. oktober - forsvandt omkring 10.000 fugle, som deltog i brevdueløb i USA. Af 4.000 brevduer, der var med i løb i New York og Pennsylvania, var der kun 400, der vendte hjem igen til de brevdueavlere, som havde sendt dem afsted. Og et tilsvarende løb i Californien med 3.000 deltagende duer endte med, at alle fugle forsvandt.

De nye resultater for forskerne til at frygte, at også vildtvende trækfugle kan få problemer med stråling.

Læserbreve

Kan høge ikke lide blå?

Jeg hørte forleden i radioen en mand, der fortalte, at han var meget plaget af høge. Men så havde han fået det råd at male noget blå i nærheden af dueslaget. Efter at han har gjort det, har høgen ikke generet ham.

Hermed er ideen givet videre. Måske kan man nøjes med at stille et blåmalet havebord i nærheden af dueslaget?

Med sportslig hilsen
Marie, 076 »Holstebro«.

Svar til Jens Pedersen, Birkerød

»Pet Gourmet« hvidløg til brevduer

Jeg har brugt »Pet Gourmet« i ca. 5 år med gode resultater. Jeg blander i kornet 1-2 gange pr. uge og efter at jeg begyndte at bruge »Pet Gourmet« hvidløg har jeg ikke haft forkølede duer. Så jeg kan kun varmt anbefale dette til andre.

Venlig hilsen
Jens Sørensen,
086 »Bangsbo«

Due-dyrlæge brevkasse i Brevduen

Redaktionen har været i kontakt med dyrlæge Ivan Laursen, Randers, der er medlem af 040 »Freja« i Randers, og Ivan har lovet redaktionen, at han vil besvare spørgsmål, der kommer til Due-dyrlæge brevkassen.

Har du spørgsmål til brevkassen, bedes du skrive til: Ivan Laursen, Lindevej 18, 8981 Spentrup. Kun skriftlig henvendelse.

Due-dyrlæge brevkassen

Har du spørgsmål til dyrlægen - så skriv til:
Ivan Laursen, Lindevej 18, 8981 Spentrup.
Kun skriftlig henvendelse!

Vinderen af langflyvermesterskabet i sektion 22 og Forsvarets guldmedalje, gruppe 2:

V. Petvaldsky – 0100 »Haslev«

Mesteren i sektion 22, i det efterfølgende kaldet Piet, er født i Tjekkiet og flygtede efter invadering af Tjekkiet i 1968 til Danmark som 21 årig.

Piet blev vild med duer i en alder af 10 år, og i ungdomsårene fik han lov til at have dueslag på sin bedsteforældres gård som lå ude på landet. Gården lå ca. 50 km fra Piet's bopæl, så det var hovedsagelig i weekenderne og specielt i den 2 måneders lange skolesommerferie, at Piet nød sine duer.

Det var de såkaldte månedsduer, der befolkede slaget i starten, og for at få nogle duer ind i slagene, måtte Piet bruge sine penge til skolemadpakken til at købe duer for, for duer ville han have, og så sultede han hellere hele dagen, til fordel for at få fat i nogle duer. Hen ad vejen fik han også nogle raceduer, og specielt en højstjert og et par tumblere ligger dybt i Piet's erindring.

Når Piet var på gården hos sine bedsteforældre for at prøve på at slagvende nogle af sine duer, bandt han en lang snor om benet på duen, og den fik så lov til at flyve omkring, så han på den måde sikrede sig, at duen ikke forsvandt fra ham. På et tidspunkt besluttede han sig for at give een af tumblerne frihe-

Mesteren foran sit store flotte slaganlæg.

den og den blev sluppet løs, og stor var hans glæde, da den selv fandt tilbage til slaget igen.

Piet's brevuekarriere startede i 1978, hvor han fik fod under eget bord. Han byggede her sit første dueslag for derefter at melde sig ind i brevueforeningen Glostrup. Mange venlige sjæle i foreningen hjalp ham igang. Bl.a. fik han duer fra Preben Jørgensen, Bent W. Jørgensen, Arne Christensen og Ib Hyldager.

Resultater

Piet fløj med duer fra Platanhaven i Glostrup frem til 1988,

og de sidste 3 år i Glostrup gav rimelige resultater, blandt andet opnåede han her, at få sin første sektionstvinder. Da familien i 88 valgte at gå ind i minkavlbranchen flyttede de i landlige omgivelser tæt ved Karise på Stevns.

Efter nogle år i Karise begyndte dueresultaterne at indfinde sig, og fra 1993 frem til og med 1999 har han været med helt fremme i sektion 22. Således har han 6 gange været Sektionsmester, 9 gange nr. 2 og 5 gange nr. 3 til forskellige mesterskaber i Sektion 22 og Gruppe 2. Endvidere har han haft en lang række topplaceringer til officielle og uofficelle DM mesterskaber. Forsvarets guldmedalje og sølvmedalje er også fløjet hjem i denne periode. Endvidere har Piet haft 15 sektionstvindere og 3 gruppevindere.

I løbet af 1999 besluttede familien sig for at flytte tættere på København, og i det sene efterår flyttede de ind i et dejligt bondehus i Greve. Piet satsede på at slutte i sektion 22 med maner, og det lykkedes ham, udover langflyvermesterskabet i sektionen, at vinde Forsvarets guldmedalje og blive nr. 3 på mellemdistance, nr. 3 til Danmarkspræmien og nr. 4 til Super DM.

Duerne

I 1986 begyndte Piet at investere i nye duer, og der blev indkøbt nogle Deweerdduer og senere nogle Krukduer. Også fra udlandet er der hentet en del duer hjem, men som Piet siger, er det ikke alt guld der glimrer, så

han har da måtte betale nogle lærepenge.

Men set i bakspejlet, er han godt tilfreds med sine indkøb. Som det ses på billederne, har Piet haft et stort slaganlæg, og mange duer har da også befolket slaget. Således blev sæson 99 startet op med 36 rene enkemænd, og dertil havde han 12 par som fløj på det totale system, 25 par 1-årige duer samt avlsslæg med 20 avlspaar.

Piet forsøger at arbejde seriøst og målbevidst med sine duer. Før sæsonstart og indtil duerne har lært systemet "at flyve selv", træner Piet dagligt duerne i luften fra 30-60 minutter. For at holde duerne på vingerne, kaster han sin jakke op i luften, hver gang duerne prøver at lande. Når flyvesæsonen starter forsøger han at have sunde, slanke og muskuløse duer til rådighed. Pasning af duer kræver optimal koncentration i flyvesæsonen hvor små marginaler i visse tilfælde har meget stor betydning for duernes resultater. Gennem hele sæsonen iagttagelse Piet sine flyveduer meget nøje og en hver "unormal" adfærdændring bliver vurderet og rettet.

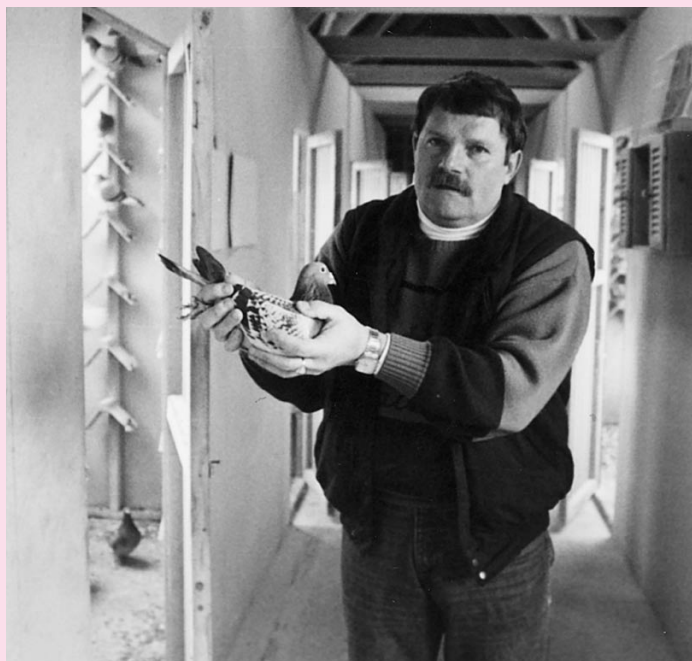
Da Piet prioriterede anderledes i 99 og satsede på langflyvingene blev duerne, der skulle afsted på de lange flyvninger, skånet ugen i forvejen hvor de kun fik en kort træningstur. Denne prioritering mener han er en vigtig årsag til, at han vandt langflyvermesterskabet.

Efter hver flyve-weekend laver han sammen med sin gode ven Ulrik Lejre Larsen, en analyse over dagens flyverresultater herunder vind, vejr og form etc. etc.

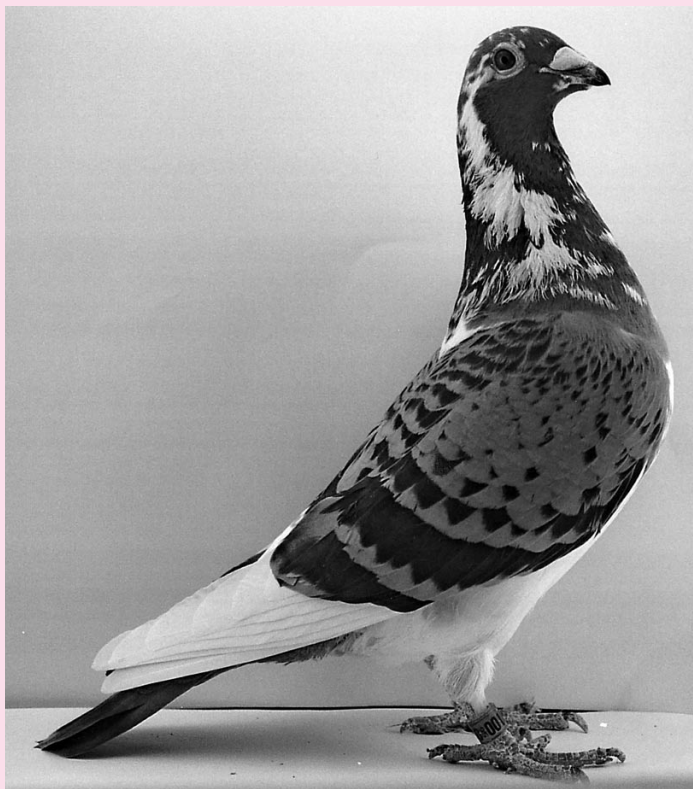
Fodret

Piet lægger stor vægt på fodringen af duerne. Den er mere kompliceret end de fleste tror. Først efter han fik fat i et foder-system fra en af de kendte foderfirmaer, begyndte resultaterne rigtig at komme.

Der bruges kun de bedste blandinger fra et af de kendte foderfirmaer. Når duerne kommer hjem om lørdagen får de en foderblanding afhængig af dagens sværhedsgrad. Om søndagen får

Fodergangen der skiller de mange flyveslag.

Sektionsvinder fra Karlsruhe, nr. 2 i sektion fra Nancy, nr. 6 i sektion fra München.

de en foderblanding som er baseret på at få duernes depoter fyldt op til den kommende weekends flyvninger. Mandag får de 75% flyveblanding og 25% diætblanding. Tirsdag, onsdag og torsdag får de en superflyveblanding. Den ugentlige fodring har selvfølgelig sine små nuanceforskelle.

Der bruges en del tilskud i form af grit, picksten, vitaminer, elektrolytter, mælkesyrebakterier samt druesukker og hver 3. uge får duerne et middel mod gul knop og coccidier i drikkevandet. Endvidere får de et middel mod slim i luftvejene, såfremt der er behov.

Sundheden

Piet sætter værdien af duernes sundhedstilstand meget højt, for uden duer med supersundhed får man ingen resultater, siger han. Blandt andet lægger han flere lag aviser i rederne og under redskålene. Duernes afføring tjekkes hver dag.

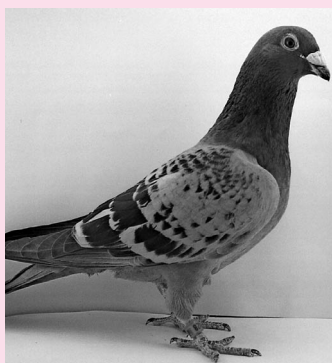
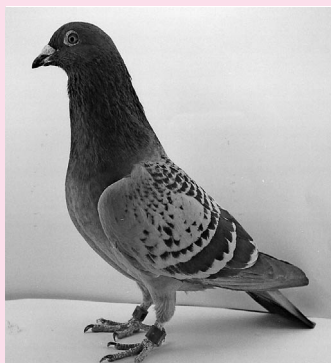
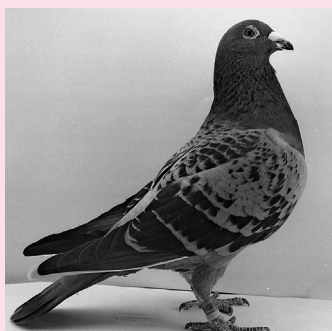
Slaget

Som vist på billederne har Piet haft store og gode forhold til sine duer i Karise, og nu hvor han skal starte op på ny i Greve, har han netop investeret i 2 pragtfulde færdigbyggede haveslag fra Belgien, og via brochuren kan man se, at slagene er rigtigt byggede i forhold til lys og luftindtag.

Der startes op helt forfra, så de nye slag skal hovedsaglig fyldes op med unger årgang 2000. En del heraf skal bl.a. komme fra hans brevduevenner Jørgen Christensen og Ulrik Lejre Larsen samt nyindkøbte duer fra Hoben og Flor Engels.

Piet har nu meldt sig ind i 033 Køge, hvor undertegnede også er medlem. Han glæder sig meget til at flyve i sektion 11 hvor han synes, at konkurrencemomentet nærmer sig det optimale, når han om 2-3 år igen kan være med i hele flyveprogrammet.

D.K.

Et kig ind i enkemansslaget.

Dødsfald

Kristian Østrup, 085 "Nordre"

Det var med stor sorg, at vi i 085 "Nordre" modtog meddelelsen, at vort ældste medlem, Kristian Østrup, var død, 91 år.

Kristian havde fløjet med duer i en menneskealder og med mange gode resultater gennem de mange år. Især på de længste flyvninger. De senere år havde Kristian ikke fløjet, men havde stadig duer på slaget. Kristian vil blive savnet.

Æret være Kristians minde.

E. Ras./085 "Nordre"

Georg Jensen, 0198 "Midtsjælland"

Georg Jensen, 0198 "Midtsjælland" er død den 27. februar, 88 år.

Georg var medstifter af Tølløse Brevdueforening i 1948 og fungerede som formand i et antal år. Han var medlem indtil sin død.

Æret være hans minde.

Bestyrelsen i "Midtsjælland"

Kaj Jensen, 023 "Ålborg"

Vi fik i vores forening den 1. marts den chokerende og bedrøvelige meddelelse, at vores nyindmeldte medlem, Kaj Jensen, var død.

Vi har kendt Kaj i mange år og blev utrolig glad, for at han valgte vores forening, da han flyttede til Ålborg. En fin sportskammerat blev pludselig taget fra os. Vi tror, at man skal lede længe efter en så venneskabende og hjælpsom brevuemand som Kaj.

Utallige er de venskabsbånd, der blev knyttet med Kaj som den store drivkraft. Især Norge har altid haft en fremtrædende plads i Kaj Jensens hjerte.

I den korte tid, vi fik sammen med Kaj, blev vi for alvor klar over, hvor stor en plads brevueder havde i hverdagen for Kaj. Et stort menneske, for hvem hjælpsomhed var en selvfølge, er ikke med os mere.

Vores medfølelse, vil gå til familien og alle de venner, som foruden Kaj og hans positive indstilling ville have haft en hverdag, som ikke over sig havde det positive og lyse skær, som var Kaj Jensens varemærke.

På alle medlemmers vegne i 023 udtrykkes et: Æret være Kaj Jensens minde.

O.O/023 "Ålborg"

Kaj Jensen, 053 "Sølyst"

Det var med stor sorg, da vi i 053 "Sølyst" modtog det triste budskab om Kaj Jensens alt for tidlige død. Kun 42 år.

Kaj havde kun en interesse, det var duerne, og dem gik han meget op i. Derfor havde Kaj mange venner både i Norge og herhjemme. Kaj vil blive savnet af alle i brevueporten.

Vore tanker går til hans familie.

Æret være Kaj Jensens minde.

Medlemmerne i 053 "Sølyst"

Fremlysning

S-99-99-334. Ronny Olsen, tlf. 56 96 47 08.
GB-94-07740, NI-99-2335723. J. Bæk, tlf. 98 94 90 07.

NL-99-1505437. M. Christensen, tlf. 86 46 18 02.

NL-99-1482124. A. Jensen, Rughaven 19, Ulsted, 9370 Hals.

WHU-97-58991, NI-951278208 (fundet død).

S. & L. Hansen, Læsøgade 4, 8700 Horsens.

Gb-96-C-25079. J. Andersen, tlf. 86 29 92 05.

NI-99-1463096, NL-99-2261210, NI-99-

2051164. Ole & Chr. Lindhold, Helleskovvej 1, 7480 Vibbjerg.

Efterlysning

095-97-222. Ronny Olsen, tlf. 56 96 47 08

Meddelelser fra foreninger og sektioner

Sektion 21's langflyverklub

Indkaldelse til generalforsamling tirsdag den 11. april 2000 kl. 19.30 i Midtsjællands klubhus i Tølløse.

Dagsorden ifølge lovene.

Efter generalforsamlingen spørgepanel med Bent Nielsen, 044 Korsør.

Alle sektion 21's medlemmer er meget velkomne.

M.v.h. Bestyrelsen

Sektion 33

Forårsmøde afholdes mandag den 17. april 2000 kl. 19.00 i 055 »Vejle«s klubhus, Niels Finsensvej, Vejle. Denne aften udleveres materialer til den kommende sæson. Alle sektionens medlemmer er velkomne.

Bestyrelsen

Dommer- og Studieklubben »Baltica«

Så er det nu! Sæson 2000 står for døren. Vi giver startskud i Kirkeskoven, Vordingborg, torsdag den 13. april 2000 kl. 19.00.

Vi indleder denne med en foredragsaften med Johannes Markussen, Dan 055 »Vejle«, som vil komme og vise en del af sine duer og samtidig fortælle om pasning.

Alle er velkomne, men af hensyn til traktementet ønskes tilmelding foreningsvis til Erik Ewers, tlf. 54 94 10 73, senest den 8. april 2000.

P.b.v./Torbjørn Nielsen, Dan 012

Sektion 51

afholder forårsmøde i 085 »Nordre«s klubhus tirsdag den 11. april 2000 klokken 19.00.

P.b.v./Henrik Sørensen

Sektion 53

Fællesforeningen »Kattegat« afholder i samarbejde med sektion 53 og 068 »Frederikshavn« kombineret kontrolmøde og duedag lørdag den 29. april kl. 10.00 i 068 »Frederikshavn«s klubhus, Højrupsvvej 57A.

Program:

10.00 Kontrolmøde for Sektion 53 med gennemgang af regulativ.

11.30 Frokost.

13.00 Ungeauktion.

Auktionen afvikles under følgende regler:

Alle i Sektion 53 kan deltage. Hvert medlem kan deltage med max. 2 unger. Indlevering af unger kan foregå i tiden 9.30-12.30. Ungerne må ikke være slagvendt. Stamtavle medbringes.

Kl. 13.00 Sælges ungerne på auktion uden oplysning om ejerforhold og stamtavle. Alle i sektionen må købe unger, uanset om man selv er kommet med nogle. Af det indkomne auktionsbeløb udsættes 80% i præmier – 1/3 til opdrætteren og 2/3 til ejeren. Præmiestørrelse og antal besluttes efter auktionen, alt afhængig af beløbets størrelse.

Der konkurreres på ungeflyvningerne den 15/7 og 29/7. Sammenlagt flest sektionsspoint med samme unge.

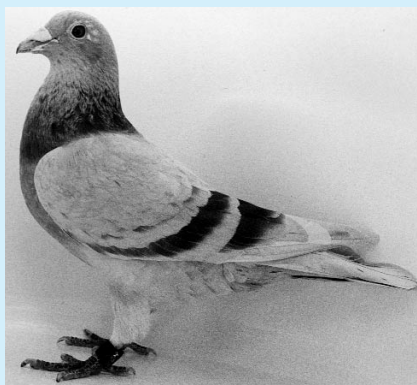
Præmierne uddeles efter sæsonen i forbindelse med et andet arrangement.

Mød op og lad os få en god duedag sammen.

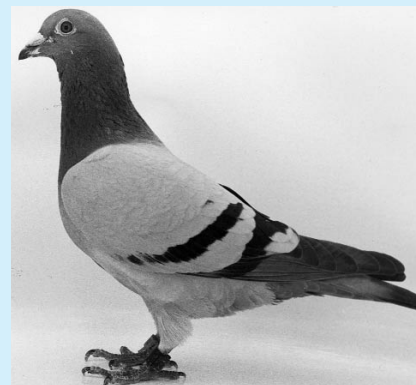
Med sportslig hilsen

Bestyrelsen i fællesforeningen »Kattegat«

Sektionsvindere

077-96-0402 A. Sektionsvinder fra Hof 16/7-99 sek. 54. Ejer: Knud E. Pedersen 077.

077-96-1017. Sektionsvinder fra Neumünster 14/8-99 i sek. 54. Ejer: Knud E. Pedersen, 077 »Arden«. Foto: Tonni Christensen, 0127 »Randers«.

Folketingets formand på due-visit

Folketingets formand præsenterer brevduen, som på auktionen i Bramming indbragte 500 kr.

var med til at oprette Bramming Brevdueforening.

– Og jeg holder skam stadig brevduer, fremhæver han.

300 duer var udstillet. 44 kom på auktion.

Formanden havde styr på duerne

AT Folketingets formand ikke kun forstår at holde styr på medlemmerne af det høje ting, men også i et snuptag kan klare en brevdue på auktion, beviste Ivar Hansen til fulde og under klap-salver ved Bramming Brevdueforenings auktion i går på Bakkevejens Skole.

Efter først at have åbnet auktionen, var Ivar Hansen straks klar til at vise den første af dagens duer frem for publikum. Og der blev budt livligt på den belgiske due, der blev solgt for 500 kroner til en svensk brevduemand.

– Skal den flyve ned til dig med det samme, ville Folketingets formand gerne lige vide, inden han overlod hvervet med at præsentere duerne til mere erfarne duefolk.

Af Ole Sønderstrup

Fra Jyske-Vestkysten har vi lånt nedenstående artikel, der fortæller om, at folketingets formand Ivar Hansen åbnede 0229's auktion. **D.K.**

Mens duerne kurrede åbnede Ivar Hansen auktionen på Bramming Brevdueforenings auktion i går.

BRAMMING: – Jeg har prøvet mange ting både her i landet og i udlandet, men jeg har aldrig tidligere besøgt en brevdueforening, fortalte Folketingets formand, Ivar Hansen, da han i går, mens duerne kurrede lystigt i burene, åbnede auktionen på

Bramming Brevdueforenings store udstilling på Bakkevejens Skole.

– Det er således første gang, men man skal stadig lære nye ting. Og det er spændende at se, hvad der sker inden for hobby- og fritidsområdet.

Ivar Hansen var da heller ikke sen til at slå til, da han blev bedt om at vise den første due på auktionen frem for publikum.

Stolt formand

– Vi er naturligvis stolte over, at Folketingets formand vil åbne auktionen, siger Lars Pedersen – formand for Bramming Brevdueforening. Han er i øvrigt vældig godt tilfreds med forløbet af udstillingen, der lørdag blev besøgt af omkring 100 brevduefolk. I går lå besøget på et halvt hundrede.

– Vi håber naturligvis også at få flere medlemmer i foreningen efter udstillingen. I dag er vi en halv snes, understreger formanden.

Til stede på Bakkevejens Skole var også Åge Krog, der i 1948

Invitation til Herning Cup 2000

Ungeflynning fra Padborg den 19. august 2000

I lighed med de sidste 5 år afholder Brevdueforeningen 093 »Herning« en speciel ungeflynning fra Padborg lørdag den 19. august 2000, afstand 149 kilometer.

I vort ungeslag ved klubhuset på Godthåbsvej 27 i Herning er der plads til ca. 2000 unger. Alle slag i Danmark kan deltage i denne flyvning.

Pris 200 kr. pr. due, 3 duer fra samme slag 500 kr.

Indlevering af unger skal ske i tidsrummet 17/4 til 15/5 2000, duerne er derefter 093 »Herning«s ejendom. Duerne vil herefter blive vaccineret og gennemtrænet meget grundigt.

Registreringen foregår elektronisk med »TauRis«. Ungerne fodres med korn og biprodukter fra Natural Brande.

Efter flyvningens afslutning vil der blive afholdt auktion over de hjemkomne unger. Ved salg af duerne vil ejerne modtage 50% af auktionsprisen.

På kapflyvningsdagen vil der blive afholdt et TOTO-løb og arrangeret et »Ta' selv bord«.

Tilmelding samt yderligere information rekvireres ved henvendelse på tlf. 97 12 18 89, Jørgen Moesby. E-mail: j.moesby@ard.dk

Det er også muligt at se hele programmet på internettet: <http://w1.1971.telia.com/~u197101342/jm.htm> hvor tilmelding også kan ske.

Præmiefordeling baseret på 100 duer:

1. præmie: 2 rejser til Ægypten mellem 1/10-9/12 2000. Hotel med 1/2 pension. Værdi.....	Kr. 5.000,-
2. præmie:.....	Kr. 2.000,-
3. præmie:.....	Kr. 1.500,-
4.-20. præmie:	Kr. 300,-

Præmiesum vil uanset deltagende duer være 70% af indskuddet.

Nationale Belgiske mestre på kort-distancen:

Vandikkelen/Brauns i Hasselt

I 1999 havde provinsen Limburg næsen langt fremme til Det Nationale Kort – distancemesterskab i Belgien. Slagfællesskabet Vandikkelen/Brauns i Hasselt vandt foran Piere Mathijs i Achel. Tredje plads gik til Olivier Carlier i det Wallonske Brabant, men på fjerdepladsen finder vi igen et slag fra Limburg, nemlig Vanherle/Reyskens i Munsterbilzen.

Længere nede placerede to slag fra Limburg sig igen som nr. 10 og 12. Også 4 Antwerpen slag var mellem de 12 bedste som udgør årets kort-distance elite. Med koefficienten 57,62 kan Vandikkelen/Brauns fra Kiewet, en landsby ved Hasselt, med rette kalde sig belgiske mestre. Denne titel får så meget mere glans, når man ved, at de på det provinzielle niveau ikke kun blev hædret som mestre, men at de også stillede med de to første kort-distance Es-duer.

De tilhører således uden »men« og »hvis« den belgiske elite. Og dog, hvis vi skal være ærlige, hvem kendte så i forvejen dette limburgske partnerskab? I omegnen ryster man vel i bukserne, når man hører navnet, men lidt længere borte? Ukendte, selv af eksperterne.

Det er nu engang Vitesse flyvernes lod. Hvis de ikke selv rører reklametrommerne forbliver de næsten sikkert så godt som ukendte. På langflyvningerne er det anderledes. Her kan en enkelt toppræstation stille det hele på hovedet.

Med Vandikkelen/Brauns opnåede også for en gangs skyld et kort-distance slag, at vække opmærksomhed. Men for at opnå

De to nationale mestre på kort-distancen. Vandikkelen til højre.

dette måtte de både provinzielt og nationalt vise sig alle andre konkurrenter overlegne. Og efter den store triumf fortalte Vandikkelen, at han i fremtiden også vil prøve lykken på langflyvning. Ikke på grund af den større offentlige interesse, men fordi han søger nye udfordringer.

Skal intet, men må alt

Vandikkelen/Brauns slag står på Rene Vandikkelens grund i Putvenestraat 39. Rene blev due-mand i sit hjem som dreng ved broderen Josefs eksempel. Men da Rene giftede sig, var det i lang tid slut med duerne. Først i 1977 købte han et hold senunger og deltog året efter på ungeflyvningerne.

Hans partner Jean Brauns har været brevuemand siden han var 12 år. Da han købte hus i Putvenestraat, svor han overfor sin kone, at nu var det slut med

duerne og han solgte hele sit slag. Men Jean var knapt nok flyttet ind i sit nye hus, før han så Renes duer flyve sine runder over huset. Så gik Jean til Rene for at vente på duer, når der var kapflyvning. Han hjalp med at stemple og fodre og så videre og lidt efter lidt udviklede der sig et venskab, som førte til kompagniskab.

Rene: »Selv om det er mig der sørger for kost og logi til duerne, er vi ægte partnere. Jean skal ikke gøre noget, men må gøre hvad som helst. Vores samarbejde fungerer fint. Vi siger ikke så meget men har som regel de samme meninger. Opgaverne er fordelt, så Jean står for enkemændene, medens jeg tager mig af ungerne og avlsduerne«.

Fire avlshunner

»Jeg kendte Mathieu Thijssens og fik derfor fra ham 8 senunger

Af Patrick Philippens i »Gut Flug« januar 2000.

i 1977 og desuden en original Jef Sweevelt han. Duerne var hovedsageligt af Tournier og Grondelaers afstamning. Hos Hendrickx-Deferm i Zanhoven købte jeg til en begyndelse et haveslag med 6 Van Sweevelt duer. Mine resultater var til at overskue.

Så supplerede jeg med 4 duer fra Raoul Reniers i Berbroek. Det var meget hurtige duer. På en auktion hos Albert Van Geel i Kiewit købte jeg en hun og et par æg som jeg fik gode resultater med. Hunnen blev parret med en han fra Reniers. Jeg fik en tilflyver fra Peter Feyter i Geleen i Holland og kom på den måde i kontakt med ham.

Af ham lejede jeg så en Eijerkamp-Janssen med NL 87-1459899. Parret med en Reniers/Van Geel hun avlede jeg i 1993 efter dette par fire vaskeægte avlshunner, som i dag er grundlager for vores bestand.

Vi har senere købt duer hos Andre Van de Wiel i Luycksgeestel i Holland. Det er meget varmbloodede duer, som vi håber at slå igennem med på de lange flyvninger. Det er vores mening nu at lade det være nok med det. Måske køber vi igen hos Reynaerts, som har særdeles gode duer. Vi mener ikke det er heldigt at have duer fra alt for mange forskellige steder.

Om at vende 180 grader

»Vi har 20 avlspaar, hvoraf 8 par

6 Sputniker til 6 slag. De 4 tv. er ungeslag, de to andre enkemandslag til 24 enkemænd. På bagsiden er der voilere til enkemandshunnerne.

Sputnikken foran enkemandslagene går på en skinne, så sputnikken kan skydes til side, så enkemændene kan flyve direkte ind på slaget.

bliver ammeper efter første kuld. Der avles på dem alle, men ikke for meget. I sidste instans avler vi så meget som muligt på de bevisligt bedste avlspaar. Vi har 32 reder på flyveslaget, men de er ikke altid besat. Til sæsonen 2000 er der dog 32 par. Vi har 13 gamle og 19 1-års hanner. Vi køber hvert år 100 ringe og mange af dem bruges 2 gange.

Vi går ud fra mottoet: »Avl en masse og slagt en masse.« Det er klart, at de unger, der ikke vokser godt til, bliver slagtet. Derefter bliver resten vurderet før vi lukker dem ud. Vi stiller krav til fjerdragt, muskulatur og svælg.

For nervøse duer er der ingen nåde. Derefter sorteres løbende i løbet af sæsonen. De behøver ikke at flyve i top. Der er jo tale om børn. Men de skal komme godt hjem i god stand. Vi gør ikke noget særligt ud af ungeflyvningerne og mørkelægger ikke. De bliver fløjet efter skydedørsmetoden. En unge skal være motiveret for at flyve i spids.

Det sker forøvrigt tit, at en ung han vender 180 grader, når den bliver enkemand. Det ser vi tit, især med unger af fjerde kuld. I Limburg har disse unger en særlig ring på, som først må udleveres efter 1. april. Unger med denne ring har deres egne konkurrencer. Vi flyver dem ud til Soissons 227 km. Hvis man flyver godt med disse unger, ved man, at man har avlet godt. For de tidlige unger spiller systemet en afgørende rolle. Men duerne fra fjerde kuld begynder alle sammen fra samme punkt og i bunden.

De der holdes hjemme animerer de andre til at flyve

»Som 1-års må de hos os vise, hvad de kan og regelmæssigt være i bedste tiendedel i præmie-

rækken. Alligevel må man også her passe på. En due som man fornemmer der er noget i, kan man roligt beholde. En 3-4 årig due er mere modstandsdygtig i alle forhold. Vi flyver vores enkemænd til de er 7-8 år gamle. Vores nationale mesterskab er vundet af to 5 års og en 3 års due.

1-års duerne flyves ud til Orleans 420 km, selv om de »skarpe« -spidsflyverne bliver stoppet ved 300 km og derefter mest flyves på de korteste afstande.

De gamle duer er delt i to hold. Første søndag i april begynder vi at flyve med 10 duer. Når vores duer kommer i bedre form i maj, sender vi resten med til de følgende flyvninger« siger Rene. Hvorefter Jean fortsætter: »selv om vi flyver hver søndag, er der altid nogen af enkemændene, der holdes hjemme.

Hos os er det dem, der bliver hjemme, der animerer de andre til at flyve. Når hunnerne skal vises sætter vi enkemanden sammen med hunnen i reden i nogle minutter. Den anden redehalvdel lader vi stå åben. De, der ikke skal afsted, går frit på slaget og kan flyve op i den åbne redehalvdel og lave ballade.

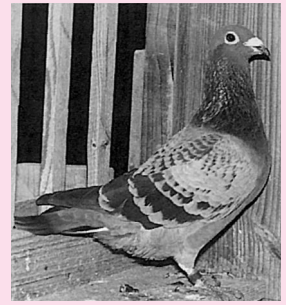
På den måde flyver hannen ikke blot efter hunnen, men flyver også for at forsvare sit territorium«. Rene: »I begyndelsen af december parrer vi 7-8 avlspaar, så vi får nogle tidlige unger. De andre avlsduer parres først midt i januar, samtidig med enkemændene. Enkemændene mader så alle ungerne op. Kort før enkemændene lægger anden gang, bliver avlsparrerne parret igen, således at æggene efter de særligt gode flyvere, når der er ruget 5 dage på dem, kan lægges under ammeperrene. De unger, der kommer heraf, er altid særligt gode. Forældrene er i bedre form. I naturen synger fuglene også altid om foråret«.

Bortset fra enkemændene fodres alle duerne i den store fodergang foran slagene. Der får de også drikkevand.

Provinzial og national mestre på kort distancen

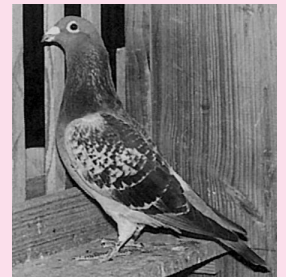
Det er lykkedes Vandikkelen og Brauns at blive mestre både provinzial og national. Det er efter vores mening ikke småting, for man må vide, at de to mesterskaber vindes ud fra to forskellige kriterier. Det nationale mesterskab flyves kun med gamle duer, medens det provinziale flyves både med unger, 1-års og gamle duer. Flyvningerne til det nationale skal være afviklet senest første søndag i august. Det provinziale går til sidste søndag i august og her tæller 11 korte flyvninger fra 109 til 213 km. De arrangeres af Brevdueforbundet.

Belge 96-5181266

Det var tre hurtige duer, der vandt den nationale belgiske titel

To af dem er helbrødre fra 1994. Faderen til dem er avlet på duer fra Bierkens og Moermans, medens moderen er en af de omtalte fire avlshunner efter den lejede Janssens han. Den ene er Belge 94-5133787 som tog 8 præmier provinzial og dermed også blev nr. 1 Es-due i Limburg Provinzen. 5 af præmierne talte også til det nationale mesterskab. 3 var første præmier, 2 var anden præmier. Hans bror Belge 94-5133740 tegnede sig for 6 af placeringerne til det nationale mesterskab. Den var to gange nr. 1, to gange nr. 2 og en gang nr. 3. Den tredje han i rækken er Belge 96-5181266. Den blev anden provinziale Es-due og tog 5 præmier, der tæller til det nationale mesterskab. Den var en gang nr. 1 en gang nr. 2 og tre gange nr. 3.

Belge 94-5133787

Få, men lange kure

Fra midten af marts er kapflyverne slået om til enkemænd. De bliver fløjet fra begyndelsen af april til slutningen af august. Disse nationale belgiske kort-distancemestre holdt deres duer i form i 5 måneder. Duerne fløj kun deres træningsrunder om morgenen og i regn eller storm kom de slet ikke ud.

I undtagelsestilfælde fløj de om aftenen, hvis vejret havde bedret sig. De flyver en time med lukket indflyvning. De begynder som regel med at forsvinde ud af syne i 15-20 minutter og kommer tilbage og lander på taget. Når de skal ind, må Jean kalde dem ned fra luften. Så stormer de ind på slaget, hvor de ved at foderet venter dem i reden sammen med to jordnødder.

De 1-års, der ikke hurtigt lærer det, bliver som regel ikke gode. Alt foderet bliver ædt op. De får så et par ekstra håndfulde på gulvet. Først på ugen består foderet af halv rensblanding og halv sportsblanding. Torsdag går man over til ren sport. Om

lørdagen, hvor man indleverer til de korte, får de intet at spise.

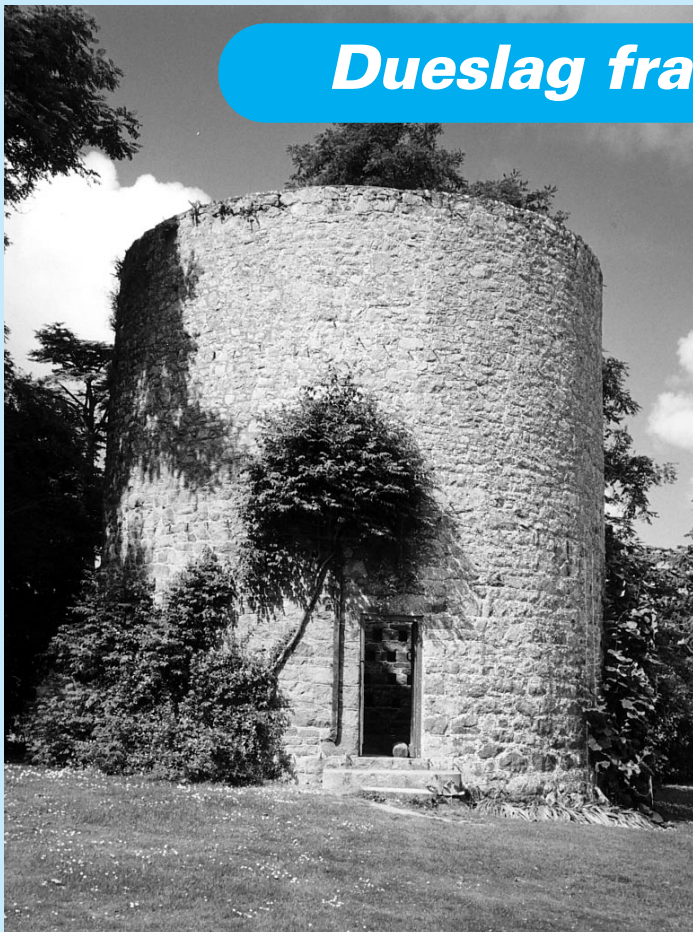
Rene: »Jeg har i lang tid lagt mærke til, at duerne fløj bedre, når løsladelsen blev udsat til mandag. Derfor giver jeg dem ikke noget foder dagen før en løsladelse. Det gælder også ungerne. Der er altid Grit, Picksten og Vitamineral på slaget. Tirsdag og torsdag blandes der hvidløgssolie og torgær i foderet. Torsdag og fredag får de vitaminer i drikkevandet«.

Før og efter sæsonen undersøges duerne af en dyrlæge. Efter sæsonen får de en otte dages kur mod Gul Knop og en ormekur. Før sæsonen får de kur mod Gul Knop og i april får de en 12 dage lang behandling mod sygdomme i luftvejene.

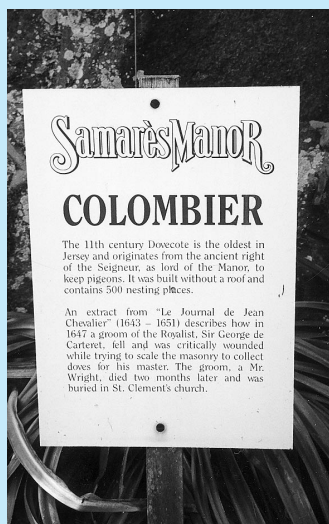
I selve sæsonen undgås enhver form for medikamenter. Også ungerne behandles før flyvningerne mod Gul Knop og sygdom i luftvejene. Det sker, men det er sjældent, at det bliver nødvendigt men en Gul Knop kur i sæsonen i to dage. I 1999 undgik man det.

Oversat af Karkov 072

Dueslag fra år 1100

Nedenstående billeder har vi modtaget fra Peter Vestergaard, Hjørring, som i 1998 var på en ferietur på kanaløen Jersey. De viser et dueslag fra år 1100, og ifølge teksten på billedet var der 500 rederum i »dueslaget«, der var bygget uden tag over tårnet.

Fra andre

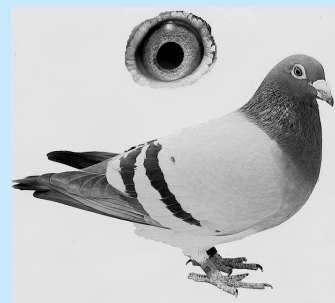
blade

Middel mod løs afføring

En brevduemand skriver i *The Racing Pigeon*, at luftforurenningen kan være skyld i, at det korn, vi fodrer duerne med, har for stor en surhedsgrad, og at det derfor giver duerne sur mave, som resulterer i løs afføring. Det er jo en kendsgerning, at den svovlholdige luft forøger jordens syreindhold, hvad vi bl.a. kan se i vore græsplæner, som næsten overalt er tilgroet med mos. Hans råd er det samme, som gives til haveejerne: tilføj kalk. Køb en pose hydratkalk, kom en håndfuld i en spand vand, lad det stå natten over, så kalken bundfælder sig. Giv duerne det rene vand øverst og hæld resten ud i haven. Efter nogle dage skulle duerne finde sig bedre og igen have normal afføring.

The Racing Pigeon

Gruppevinder

055-96-1703 gruppevinder Gies-sen 31/7-1999. Stamme: Roodhof. Foto + Ejer: Arne Kristen-sen, 055.

